LKA

neprikl ausoma lietuva

Mr. J. Rugienius
19235 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA.

Montrealis • VI. 23 • 1253

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LITUANIE INDEPENDANT • INDEPENDENT LITHUANIA • ES[illegible] 1941

LIETUVIAI VILNIUJE

Iš neseniai paskelbtos Lietuvos gyventojų statistikos ir pasiskirstymo tautybėmis bene iš karto dėmesį patraukia duomenys apie Vilniaus miestą. Jei šiuo metu Lietuvos sostinė turi daugiau kaip 300.000 gyventojų, tai, pagal skelbiamus nuošimčius, galima drąsiai spręsti, kad lietuvių tautybės asmenų Vilniuje esama gerokai per 100.000.

Tai jau gana impozantiška skaitlinė, prisimenant, kad dėl visiems aiškių priežasčių, lietuvių skaičius Vilniuje buvo gana ribotas, aiškiau kalbant, visiškai nepakankamas. Naujieji duomenys gali teikti pagrįstų vilčių, kad ir ateity gyventojų proporcija svirs lietuvių naudai ir, rasi, nereiks kitų 25-erių metų laukti, kol lietuviai sudarys aiškią daugumą savojoje sostinėje.

Iš šalies stebint Vilniaus lietuvėjimo vyksmą, lyg ir nesinorėtų tikėti paprastu atsitiktinumu... Čia lyg ir galima įžvelgti mažiau ar daugiau planingą akciją, tegu ir neperdaug skubią, bet nuolatinę ir veiksmingą. Kadangi išeivių dauguma nenorim ar negalim tikėti lietuvių komunistų patriotinėmis pastangomis, bandant palankiau kreipti vienus ar kitus sovietinamos Lietuvos gyvenimo reiškinius, būtų tikrai nepopuliaru to gyvenimo tvarkytojams priskirti bet kokius nuopelnus Vilniaus lietuvėjime...

Žinome betgi vieną. Pokario metai buvo itin sunkūs ir nepalankūs lietuviškai iniciatyvai. Reikėjo pradėti beveik iš nieko. Anuomet bene pirmasis sovietinės diplomatijos lietuvis pareigūnas Laurynas Kapočius apie tuometinę padėtį Vilniuje, aiškinęs kai kuriems mūsų stebėtojams New Yorke.

Vokiečius išvijus ir raudonajai armijai įžengus į Vilnių, įkandin sekė ir sovietinamos Lietuvos partijos ir vyriausybės administracinis aparatas. Buvo etatai, lėšos, įstaigos. Deja, nebuvo žmonių. Lietuviai buvo pasitraukę, vieni patys išbėgo, kiti buvo besitraukiančių vokiečių evakuoti. Kas buvo likę? Lenkai, rusai ir kitos mažumos. Ir tos tautybės bijojo stalininio teroro ir kitų galimų represijų, dalis jų ir nukentėjo, bet dauguma įsijungė į administraciją ir tvarkymo darbus.

Tai buvo dienos, kuomet Vilniuje tikrai nebuvo lengva susikalbėti lietuviškai. Valdiškų įstaigų tarnautojai, aišku, turėjo pirmenybę ir kitas privilegijas kurtis, gauti gyv. patalpas ir būtino reikalingumo reikmenis. Lietuviai pradžioje tesudarė neryškią mažumą. Tik steigiant ir plečiant administraciją, pramonę, švietimo ir kultūros įstaigas, palaipsniui pavyko į Vilnių pritraukti daugiau lietuvių iš kitų krašto vietų.

Toji padėtis ryškiau pagerėjo tik pasibaigus "asmenybės kulto" viešpatavimo dienoms, kada visi galėjo bent kiek giliau atsikvėpti, nebebijoti net savo šešėlio. Bet lietuviams išstumti anomis pokario dienomis įsikūrusius nelietuvius pareigūnus netik kad nebuvo galima, bet eilėje atvejų ir visai neįmanoma. Dalis jų juk ir šiandien save laiko "tikrais vilniečiais". Čia, atrodo, tik laikas, tas geriausias gydytojas, galės padėti lietuviams savojoje sostinėje perimti jiems priklausančias raktines pozicijas.

Tuo tarpu, vis dėlto turime išdrįsti pripažinti, kad Vilnius dar niekad nebuvo toks lietuviškas lietuvių gyventojų skaičiumi kaip šiandien. Tas faktas gali teikti džiuginančių vilčių ateičiai. Tikėkimės — netolimai ateičiai...

AL. GIMANTAS

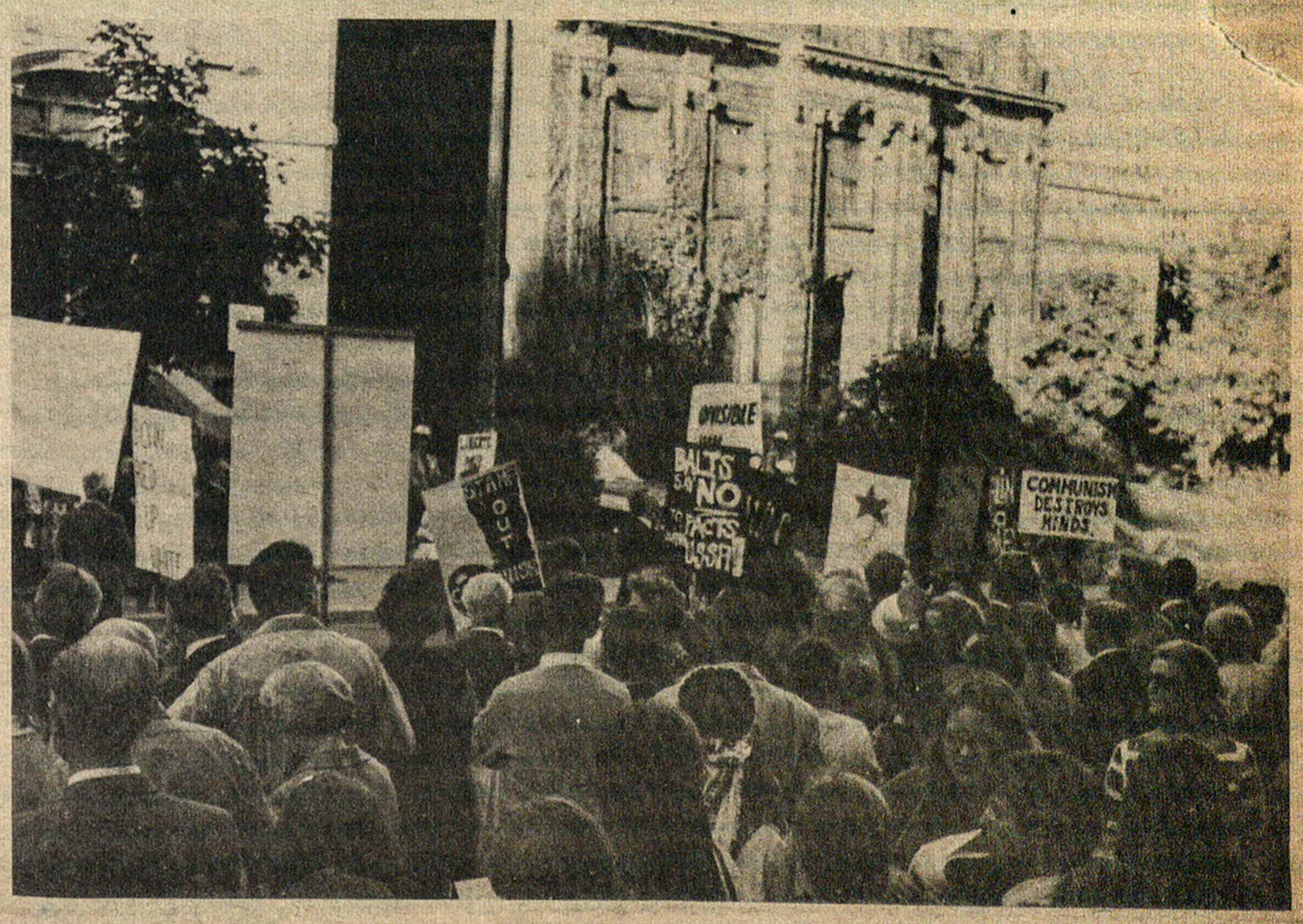

Birželio 14 d. demonstravo Montrealio lietuviai, latviai ir estai. Lado Giriūno nuotraukoje demonstrantai prie Cenotaph paminklo.

DEMONSTRACIJA MONTREALYJE

Pirmadienį, birželio 14 d., Montrealio miesto centre, Dominijos aikštėje, prie Cenotaph paminklo žuvusiems už laisvę ir taiką išsirikiavo Kanados, Kvebeko ir juodais gedulo kaspinais perjuostos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos. Apie 300 lietuvių, latvių ir estų išklausė Kanados Baltų Federacijos Kvebeko skyr. pirmin. P. E. Moldrės žodžio.

Baltiečių vainiką prie Cenotaph paminklo padėjo P. E. Moldre, asistuojamas latvių Bendruomenės pirm. G. Suksės ir KLB Montrealio ap. v-bos pirm Silvijos Piečaitienės.

Vėliavų vedini demonstrantai pradėjo eitynes Montrealio centrinėmis gatvėmis sovietų konsulato kryptimi. Nešami plakatai praeiviams priminė tuos 30 metų Baltijos kraštuose vykdytus trėmimus ir terorą, o dalijamose proklamacijose buvo paaiškinta, kodėl baltiečiai birželio mėnesį demonstruoja ir ko jie siekia.

Prie sovietų konsulato skardėjo šūkiai: "We want Freedom","Set them free, K. G. B." ir pan. J. Terauds Baltų Federacijos vardu anglų ir prancūzų kalba perskaitė pareiškimą, kuriuo buvo reikalaujama Estijai, Latvijai ir Lietuvai grąžinti laisvę ir demokratiją.

Sugiedojus Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Kanados himnus, dvi valandas užtrukusi demonstracija pasibaigė, dalyviai išsiskirstė, nors tautiniais rūbais pasipuošusios baltietės dar dalijo proklamacijas praeiviams.

CBC televizijos stotis kitą dieną demonstraciją rodė savo žinių programoje, apie ją pranešė radijo stotys ir spauda. Rengėjai demonstracijos proga spaudos, tv ir radijo redakcijom išsiuntinėjo specialų komunikatą.

ALGOS

Nuo lapkričio 1 d. Kvebeko provincijoje nustatomas naujas minimalus atlyginimas. Iki 48 darbo valandų savaitėje minimalus valandinis atlyginimas bus 1,45 dol. suaugusiems ir 1,35 dol. jaunuoliams iki 18 m. amžiaus.

Už darbo laiką virš 48 val. savaitėj turi būti mokamas 50 nuoš. priedas, už darbą virš 60 val. savaitėje valandinis atlyginimas yra dvigubas.

Naujas potvarkis neliečia žemės ūkio, namų ruošos ir viešbučių darbininkų, kuriems taikomi kiti nuostatai.

DIENOS TEMOMIS

Nėra jau taip lengva ir paprasta būti lietuviu užsieniuose. Ypač svetur, nelietuviškoje aplinkoje gyvenant, ir ypač tokiam lietuviui, kuris nėra dar visiškai surambėjęs ir į daržovę pavirtęs.

Lietuviškosios išeivijos telkinių yra didelių ir mažų, judrių ir organizuota veikla nepasižyminčių. Tačiau nė viena išeivijos kolonija nesudaro visiškai uždaros ir autonomiškos visuomenės. Visi iš esmės gyvename ir dalyvaujame vokiečių, britų, amerikiečių ar kanadiečių visuomenėse.

Užsienių lietuvis darbe, studijose, valdiškose įstaigose, parduotuvėse paprastai santykiauja su kitataučiais, jis per spaudą, radiją, televiziją pirmoje eilėje informuojasi ne lietuvių kalba, jo kaimynai, bendradarbiai, kolegos dažniausiai nėra lietuviai.

Šiandieną užsidaryti gete, kuriame klestėtų visiškai savarankiškas ekonominis ir visuomeninis gyvenimas, matyt, aplamai neįmanoma ir, tur būt, nė negeistina.

Žinoma, getiškom nuotaikom klestėti yra kiek gerėlesnės sąlygos ir aplinkybės tokiuose gausiuose ir, palyginti, kompaktiškuose telkiniuose, kaip, pvz., Market Parkas Chicagoje arba – mažesniu mastu – Torontas. Ten parduotuvės, garažai, bankai, įvairios įstaigos yra lietuviškos, ten kartais ištisos gatvės lietuvių apgyventos, ten ir kultūrinių renginių gausa bei lygis gali daug ką patenkinti. Todėl tos getiškos nuotaikos ir galvosenos dažniausiai pastebime tuose užsienių lietuviuose, kurie gyvena pačiose didžiosiose kolonijose.

Tačiau ir tos stambiosios kolonijos niekuomet neįstengs sudaryti savo uždaros, pilnutinės, visiškai savarankiškos lietuviškos visuomenės kitataučių jūroje. Užsieniuose lietuvybė tokiu būdu savaime išvirsta į savotišką "savaitgalių lietuvybę"...

Paimkime, štai, vidutiniškos apimties koloniją, sakykime, Montrealį. Ji pakankamai gausi – organizacijose netrūksta narių, chorams dainininkų, ansambliui atlikėjų, lituanistinei mokyklai mokinių, o renginiuose dalyvių. Kaip visur, daugumas renginių yra eilinio, parapijinio lygio, bet kolonija kartais sugeba suruošti iš tikrųjų dėmesio vertų koncertų, minėjimų, vakarų. Tai maždaug gana pavyzdinga, nors jokių ypatingų kalnų nenuverčianti šiaurės Amerikos lietuvių kolonija.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

PAREIŠKIMAS

Paskutiniuoju laiku spaudoje pasirodė nepagrįsti gandai, tendencingi įtarinėjimai bei insinuacijos, ryšium su rengiamu Antruoju pasaulio lietuvių jaunimo kongresu.

Tie nepagrįsti gandai prieštarauja kongreso siekiams, kurie buvo paskelbti spaudoje, kviečiant lietuvių visuomenę į talką. Ten pasakyta: "Mūsų jaunimas turės tęsti kovą už Lietuvos laisvę ir apsispręsti už svetur gyvenančių lietuvių išlikimą savo tautoje". Tų tikslų siekdami mes kategoriškai pareiškiame:

Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjai nenumato galimybių ir sąlygų oficialiai kviesti pavergtos Lietuvos jaunimo atstovų.

Neturi būti jokių abejonių, kad Antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vyks patriotinėje dvasioje su lietuvių tautos simboliais, trispalve, tautos himnu ir bus duota proga svarstyti Lietuvos laisvinimo klausimus bei jaunimo įsijungimą į laisvinimo darbą.

Jokios pašalinės jėgos nepakeis šio mūsų nusistatymo.

Esame įsitikinę, kad jaunimas parodė pakankamai patriotiškumo Brazinskų, Simokaičių ir Kudirkos atvejais, tuo užsitarnaudamas visišką visų pasitikėjimą.

Antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas yra rengiamas glaudžiai bendradarbiaujant su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba abipusio pasitikėjimo ir pagarbos dvasioje.

Kviečiame lietuvių visuomenę rodyti daugiau pasitikėjimo visom kartom ir tuo užtikrinti lietuviškos veiklos tęstinumą išeivijoje.

Tik visų kartų vienybė ir pagarba vieni kitiems ves mus į laimėjimus atstatyti tautos laisvę ir išlaikyti gyvą lietuvių tautą.

II PLJK prez. pirm. Romas Sakadolskis, prezidiumo nariai Audronė Kubiliūtė, Joana Kuraitė ir Vitalija Ruibytė.

ĮDOMŪS NUOTYKIAI

Ačiū, kad sutikote spausdinti įdomius Vytauto Svilo nuotykius.

Kun. P. Geisčiūnas

Prierašas. Kun. Geisčiūnas yra Balfo reikalų vedėjas. Red.

NETIKSLUS SULYGINIMAS

V. P. Zubo rašinys "Nesusikalbėjom ir nesusikalbėsim" to vadinamojo "bendradarbiavimo" reikalais buvo, palyginti, blaivus ir gyvenimiškai parašytas. Rimčiau "prikibti" gal tegalime vienu atveju, būtent, kai autorius kartais truputį per drąsiai lygina Ameriką su Sovietų Sąjunga.

Visi blaivūs stebėtojai maždaug sutinka, kad JAV į pagrindinę pasaulio galybę išaugo be patirties tokiam vaidmeniui, kad amerikiečiai dažnai turi kitom tautom nelabai simpatišką mesianizmo polinkį, kad pačiame Amerikos vidaus gyvenime yra daug nemalonių blogybių. Žinoma, visa tai tiesa, ir tiesa tai, kad dėl čia suminėtų priežasčių daug Vakarų pasaulio kraštų į Ameriką nežvelgia su itin didele simpatija, nors ir lieka JAV ištikimais sąjungininkais.

Tačiau taip drąsiai ir be jokių kvalifikacijų JAV sulyginti su Sovietų Sąjunga vis dėlto nėra labai tikslu.

JAV teismas juk teisė ir nuteisė savo karius, kurie nusižengė žmoniškumui ir įstatymams Vietname, nors Amerikos viešosios opinijos didelė dalis ir buvo tam priešinga. Teisėtumas pasirodė svarbesnis už populiarumą. Ar kas girdėjo, kad Sovietų Sąjungoje taip būtų pasielgta su įstatymus laužančiais čekistais ar raudonarmiečiais? Amerikoje konstitucija nėra vien tiktai tuščias burbulas, o jei jos ir nėra 100% laikomasi, tai vis dėlto to yra akivaizdžiai siekiama. O kaip Sovietų Sąjungoje?

Tai tik du tokie pavyzdžiai, o jų žinome (neiškiriant nė V. P. Zubo) šimtus. Aišku, kad Amerikoje demokratija nėra tobula. Ir daugumas kanadiečių, tur būt, sutiks, kad Kanados yra demokratiškesnė visuomenė, negu Amerikos. Bet kur gi toji demokratija Sovietuose?

V. P. Zubas, atrodo, ne labai atsargiai išsireiškė savo šiaip blaiviame rašinyje ... M. Varnelis

CITATOS

NEPATIKO "MURKDINIMAS"

Komentuodamas neseniai Chicagoje įvykusį Lituanistikos instituto suvažiavimą, J. Pr. Draugo vedamajame, be kita ko, ir taip aiškina:

"Nors suvažiavimo paskaitos apskritai buvo aukšto, moksliško lygio, bet gal ir čia kokį kartą kitą būtų reikėję didesnio apdairumo. Pvz., vienas

Birželio 14 d. baltiečiai demonstruoja prie sovietų konsulato Montrealyje.
L. Giriūno nuotr.

Aišku, beveik visas lietuviškas gyvenimas kolonijoje reiškiasi savaitgaliais. Iš tiesų beveik nėra šeštadienio ar sekmadienio, kada Montrealyje nevyktų du, trys, o kartais ir daugiau lietuviškų renginių. Vadinamieji "baliai" -- iš tikrųjų dažniausiai tik gana blankūs parapijiniai šokių vakarai, -- įvairiausio pobūdžio ir lygio koncertai, vakarienės, pagerbtuvės, minėjimai, sukaktys, gegužinės, retkarčiais net simpoziumai ar diskusijų vakarai taip ir seka nenutrūkstama virtine vienas po kito.

Sakytume, puiku. Veikla gyva. Veikėjai kruta. Lietuvybė klesti. Ir taip pan. O tai, žinoma, ir yra maždaug tiesa...

Tačiau ar visa tai gali pilnutinai patenkinti sąmoningą žmogų?

Visi lietuviai, tur būt, mėgsta savo liaudies dainas ir su malonumu išklauso lietuvių choro koncertą, nėra, tur būt, Montrealio lietuvio, kuris nesigrožėtų jaunimo ansamblio liaudies instrumentų orkestru, ir iš tiesų, tur būt, nedaug surastume lietuvių, kurie nejaustų tiesiog būtinybės nors retkarčiais praleisti pramoginga vakarą kitų lietuvių draugijoje. Bet ar viso to pakanka?

Ar visapusiškam žmogui nereikia nueiti ir į simfoninį koncertą, prancūzų ar anglų teatre pamatyti pasaulinės dramaturgijos kūrinius, nors retkarčiais paskaityti dabartinės Vakarų literatūros veikalus, ypač kad vertingesnių lietuviškų knygų pastaruoju metu išeivijoje teišeina vos viena kita?

Pagaliau įgrįsta juk ir ta pati nuolatinė lietuvių renginių aplinka, kartais nueitina gal ir į ištaigingesnę kavinę ir pasmaguriautina truputį išradingesniais patiekalais...

Tų lietuviškų renginių gi po du, po tris ar daugiau kiekvieną savaitgalį. O sąmoningas lietuvis dažnai jaučia reikalą ir paprasčiausią pareigą daugelyje jų lankytis. Tik, deja, lietuviškasis išeivijos gyvenimas nepatenkina ir prie geriausių norų nė negali patenkinti visų žmogaus kultūrinių ir socialinių poreikių. Tokių poreikių netenkindamas žmogus ilgainiui patenka pavojun dvasiškai išsisemti ir nuskursti. O jeigu daugeliui taip atsitikių, tai lietuviškų renginių poveikis tik dar labiau susiaurėtų -- tie patys lietuviai juk ir sukuria jų dvasią ir lygį.

Ne, nėra lengva būti lietuviu užsieniuose. Ypač svetur, nelietuviškoje aplinkoje gyvenant, ir ypač lietuviui, kuris nėra dar visiškai surambėjęs ir į daržovę pavirtęs.

REM

R. Sakodolskis, Jaunimo kongreso k-to pirm.

prelegentas mandagia forma, bet išskirtinai suminėdamas pavardes, kad ir nuosaikiai, murkdančiai atsiliepė apie Gliaudą ir Kairį. Abu tie žmonės kūrybingi, daug davę mūsų literatūrai ir dramai, parodą talento, pasišventimo, susilaukę įvairių įvertinimų ir nėra nusipelnę, kad jie būtų iš kitų išskirti ir suminėti su šypsniu.

"Šiame suvažiavime buvo ir viena mūsų partinės politikos paskaita – apie socialdemokratus. Paskaitos klausęsi pripažino, kad ji buvo perteikta su mokslininko rimtumu, iš ko išsiskyrė nebent paties paskaitininko meilės pareiškimas tam sąjūdžiui. Tačiau kadangi partinės temos yra jautrus dalykas, ar nebūtų buvę geriau reikalą tinkamiau išbalansuoti – duoti paskaitų ir kitų partijų žinovams arba ir šią atidėti, kol bus galimybė daugiau balansuotą šiomis temomis paskaitų sąrašą pateikti".

1971. VI. 23

VASAROS KELIONĖ

Lietuvių jaunimo informacijos centro organizuojama kelionė aplink šiaurinę Ameriką jau prasidėjo. Su dviem autobusais Bostoną paliko, palyginti, nedidelis keliauninkų skaičius – dauguma JAV studentų ir moksleivių tebelaikė egzaminus, tačiau jie žada prie ekskursijos prisijungti vėliau kitose vietovėse.

Jau Montrealyje prie keliauninkų prisijungė aštuoni jaunuoliai, o kitur tikimasi dar daugiau. Gintaras Karosas, keliauninkų vadovas, mano, kad dalyvių skaičius viršys 60. Jei bus reikalo, keliauninkai nuomos daugiau autobusų.

Montrealin keliauninkai atvyko birželio 13 d., sekmadienį, o tos pačios dienos vakare šv. Kazimiero parapijos salėje jiems buvo suruoštas pasilinksminimas ir susitikimas su Montrealio jaunimu. Kitą dieną ekskursantai visi dalyvavo birželinių demonstracijoje Montrealio centre antradienį ekskursijos vadovai Gintaras Karosas ir Augustinas Vaičius lankėsi NL redakcijoje, o birželio 16 d. autobusai pajudėjo Toronto link.

Ekskursantų kelionės maršrutas įdomus. Iš Toronto keliauninkai vyks į Delhį, kur bus birž. 19 d., kitą dieną pasieks Hamiltoną, birž. 22 d. Clevelandą, birž. 25 d. Detroitą, birž. 27 d. ateitininkų stovyklą Dainavoje, birž. 28 d. akademikų stovyklą Chestertone, Ind., liepos 1 d. pasieks Chicagą, kur dalyvaus dainų šventėje, liepos 6 d. Omahą, Nebr., liepos 8 d. vėl pasuks Kanados link, kur aplankys Edmontoną, Calgarį, Vancouverį, iš kur vyks į Seattle, JAV, liepos 27 d. pasieks San Franciscą, liepos 30 d. Los Angeles.

Iš Los Angeles dalis keliautojų vyks į Meksiką, kiti ilgiau pasiliks Kalifornijoje. Abi grupės susitiks Houstone, Texase. Rugp. 22 d. ekskursija pasieks Baltimore, aplankys Vašingtoną, liepos 25 d. Philadelphiją, liepos 27 d. New Yorką.

LJIC kelionės vadovas Gintaras Karosas prie autobuso.

Savo išeities tašką Bostoną keliauninkai pasi eks rugpiūčio 30 d., kada ten įvyks užbaigtuvių vakaras.

Keliauninkai miegos autobusuose ir palapinėse, o visa kelionė kainuosianti apie 300 dol. asmeniui. Kelionės filmą gamins Rimas Žukas. Manoma, kad filmas būsiąs apie 2-3 val. trukmės.

Gintaras Karosas pareiškė, kad dalyviams numatytos dvi pagrindinės sąlygos: visi kelionės metu turės kalbėti tik lietuviškai ir niekas negalės naudoti svaigalų ar narkotikų. Nusižengusieji bus be jokio atsiprašymo bematant šalinami iš ekskursijos.

NORVAIŠOS LONDONE

Pramoginių šokių čempionai kauniečiai Jūratė ir Česlovas Norvaišos Londone, Didž. Britanijoje, dalyvavo pasaulinėse moderniųjų pramoginių šokių varžybose, kurios vyko garsiajame Albert Hall.

LJIC kelionės aplink Ameriką vadovai lankėsi NL redakcijoje. Prie redakcijos matome keliauninkų autobusą su būriu lasaliečių. Iš kairės: Rytis Bulota, Gintaras Karosas, Augustinas Vaičius, Pranas Paukštaitis, Romas Maziliauskas, H. Adomonis ir Kazimieras Lekanickas.

PANORAMA

BIUDŽETAS

Kanados finansų ministras Edgar Benson birželio 18 d. paskelbė naująjį valstybės biudžetą ir mokesčių reformą.

Ateinančiais metais valstybė numato 13.660 mil. dol. pajamų ir 14.410 mil. dol. išlaidų, vadinasi, Kanada turės 750 mil. dol. deficitą. Praeitųjų metų deficitas sudarė 420 mil. dol. sumą.

Biudžetu akivaizdžiai siekiama pagyvinti krašto ekonominį gyvenimą. Mokesčiai yra žymiai sumažinami, o apie milijonas kanadiečių, kurių pajamos yra žemos, visiškai nebemokės mokesčių.

Valstybės pajamų suskirstymas šaltiniais biudžete numatytas toks:

Asmeniniai pajamų mokesčiai 43,6%, bendrovių mokesčiai 14,6%, pardavimo mokesčiai 13,8%, valstybiniai pelnai 11,7%, muitai 6,1%, akcizas 7,4%, kitos įplaukos 2,8%.

Biudžeto išlaidos numatytos tokios: sveikatos ir socialinė globa 24,8%, ekonominis vystymas 14,5%, paskolų grąžinimas 13,8%, gynyba 12,7%, išmokos provincijoms 9%, transportas 7%, kitos išlaidos 18,2%.

Mokesčių mokėtojai pajus tokius pasikeitimus: panaikinami 3% pridėtiniai pajamų mokesčiai, panaikinamas 15% akcizo mokestis radijo priimtuvams, televizoriams ir pan. prekėms, kapitalo prieauglis ateityje bus apmokestinamas 50%, pajamos, žemesnės kaip 500 dol. visai nebus apmokestinamos, žemesnių pajamų mokesčiai palaipsniui bus mažinami nuo 17% iki 6% 1976 m., uždirbantieji daugiau 60 tūkst. per metus mokės 61,1% mokesčių.

JAUTRUMAS

Žinomas suomių dienraštis "Uusi Suomi" balandžio 25 d. paskelbė str. apie Estiją. Autorius nurodė į dabartinę Estijos padėtį, priminęs, kad laisvosios Estijos bei kitų Baltijos valstybių paskirti diplomatai tebedirba visoje eilėje Vakarų pasaulio valstybių.

Į laikraštį su protestu kreipėsi ligšiolinis Sovietų Sąjungos ambasadorius Helsinky. Sovietai pažymėjo, kad tokiais straipsniais kenkiama geriems Rusijos ir Suomijos santykiams.

Sovietų atsakymas apie "netiesą" buvo ne tik paskelbtas Suomijos komunistų laikrašty, bet jo atspaudas įdėtas ir Estijos laikraščiuose. Savo nuomonę pareiškė ir Suomijos užsienio reik. ministras Karjalainen. Jis teigė: "Uusi Suomi" pasirodęs straipsnis – "neteisingas", bet Suomijos vyriausybė, būdama demokratinė, negali savo spaudos varžyti.

Įvykis liudija, kad sovietų vyriausybė susijaudinusi... Šiuo metu dar nežinoma tolesnė šio "incidento" eiga.

Tass agentūros komentaras buvo išspausdintas Vilniaus spaudoj, jog suomių dienraštis "Uusi Suomi", išspausdinęs provokacinį antitarybinį straipsnį, kuriame priešingai visų žinomiems istoriniams faktams grubiai iškraipoma tarybinių Pabaltijo kraštų respublikų padėtis. Minėto provokacinio išpuolio tikslas aiškus – pakenkti sėkmingai besivystantiems TSRS ir Suomijos geros kaimynystės santykiams, kurie, matyti, nepatinka kai kuriems Suomijos ir užsienio reakciniams sluoksniams".

VAŠINGTONO CENZŪRA

"N. Y. Times" išspausdino pirmuosius tris rašinius ilgesnės dokumentacijos, paremtos JAV gynybos ministerijos šaltiniais, apie Vašingtono ir ypač Pentagono Vietnamo politiką.

JAV vyriausybė išgavo teismo sprendimą, draudžiantį laikraštį seriją tęsti.

Panašią dokumentaciją spausdina ir "Washington Post" dienraštis, kuriam teismas, JAV vyriausybės prašomas, taip pat uždraudė straipsnius spausdinti, tačiau sprendimas buvo paskelbtas per vėlai ir rašiniai skaitytojus pasiekė.

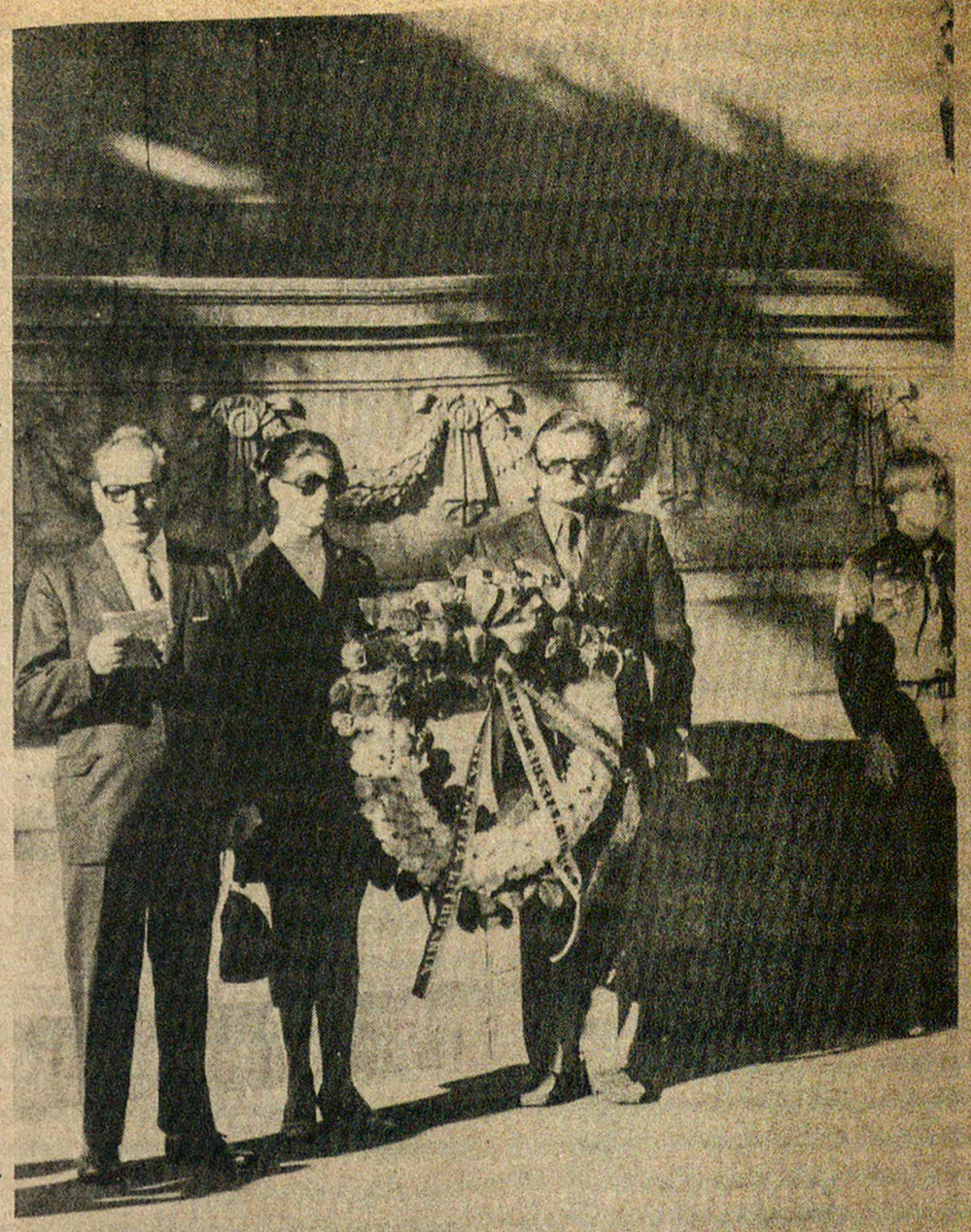

Prieš padedant vainiką baltų demonstracijos metu. J. Šiaučiulio nuotraukoje Baltų federacijos pirm. P. E. Moldre, vicepirm. G. Suksė ir KLB Montrealio ap. v-bos pir. Silvija Piečaitienė.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ

IV DAINŲ ŠVENTĖ

įvyksta 1971 m. liepos 4 d., 3 v. popiet

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

4330 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

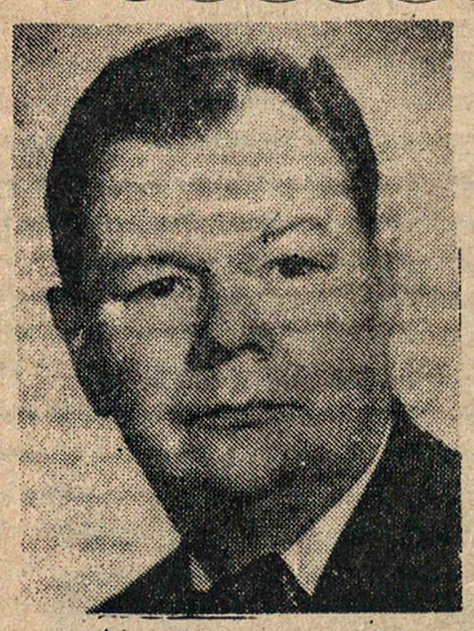

Algirdas Kačanauskas

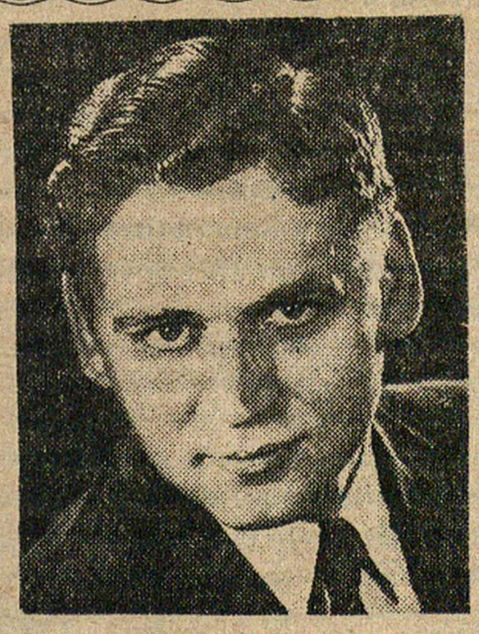

Vaclovas Verikaitis

Programoje:

- Jungtinis suaugusių choras
- Jungtinis lituanistinių mokyklų choras
- Palydi akordeonų orkestras

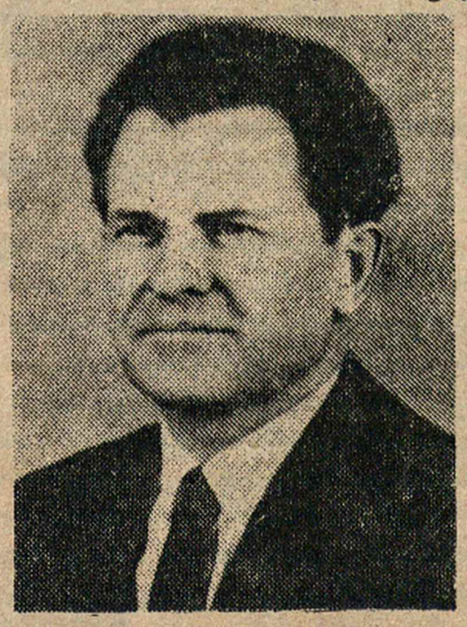

Stasys Sližys

Diriguoja:

Petras Armonas, Bronius Budriūnas, Bronius Jonušas, Algirdas Kačanauskas, Vincas Mamaitis, Vaclovas Verikaitis, Stasys Sližys, Faustas Strolia

SOLO:

Prudencija Bičkienė, sopranas

Jonas Vaznelis, bosas

Akompanuoja:

Raimonda Apeikytė

Manigirdas Motekaitis

BILIETŲ KAINOS: $3.00, $4.00, $5.00, $6.00, $7.00. Bilietai gaunami MARGINIUOSE ir šventės dieną prie įėjimo nuo 1 val. popiet. Užsakant bilietus paštu, prašoma siųsti čekį LITHUANIAN SONG FESTIVAL vardu, kartu su sau pačiam adresuotu voku ir pašto ženklu šiuo adresu: MARGINIAI, **2511 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629, USA.**

DAINŲ ŠVENTĖ YRA MŪSŲ TAUTINĖ IR KULTŪRINĖ MANIFESTACIJA

VISI LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI

Straipsniuose dokumentuojama, kaip prez. Johnsono laikais Vašingtone buvo nustatoma Vietnamo politika. Kai kurie cituojami šaltiniai Pentagono buvo laikomi slaptais.

PADIDINTOS
PENSIJOS

Atitinkamos įstaigos Maskvoj paskelbė įstatus, kuriais padidinamos pensijos.

Ne kolchozuose dirbantiems darbininkams ir tarnautojams minimali senatvės pensija padidinta iki 45 rublių per mėnesį.

Kolchozų nariams minimali senatvės pensija padidinta iki 20 rublių per mėnesį. Įsake, be to, nurodyta, kad pensijas apskaičiuojant kolchozų nariams, turi būti taikomos tos pačios taisyklės kaip ir kitiems darbininkams bei tarnautojams.

Invalidumo pensijos kolchozų nariams svyruoja tarp 16 ir 35 rublių per mėnesį, priklausomai nuo invalidumo laipsnio ir pobūdžio.

Senatvės pensijos Sovietų Sąjungoje mokamos vyrams nuo 60 m. amžiaus ir moterims nuo 55 m. amžiaus. Maksimali pensija esanti 120 rublių per mėnesį.

Pagal oficialų Maskvos nustatytą kursą, 1 rublis yra vertas 90 JAV centų. Juodojoje rinkoje Maskvoje ir Vilniuje už vieną JAV dolerį mokama tarp 5 ir 7 rublių. Skaičiuojama, kad rublio perkamoji galia prilygsta maždaug 25 centams.

NOSĮ
PASIĖMĖ

Vilniaus miesto vyr. architektas G. Valiuškis, dr. arch. K. Šešelgis, arch. V. Čekanauskas Tiesoje paskelbė laišką, kuriuo protestuoja, kad automobilių transporto ir plentų ministerija nesiskaitanti su Vilniaus miesto urbanistiniais reikalavimais.

Laiške nurodoma, kad ministerija statanti naują tarpmiestinių autobusų stotį, kurios projektą paruošė arch. V. Brėdikis. Projektas buvęs suderintas su Vilniaus urbanistiniais reikalavimais, projektui pritarė ir miesto architektūrinė taryba. Tačiaus užsakovas, atseit, automobilių transporto ministerija, nukirpusi projekte numatytą bokštą nuo 15 iki 2 aukštų. Tuo būdu, esą, žalojamas ne tik architekto projektas, bet ir miesto vaizdas. Laiške pažodžiui sakoma, kad ministerija "nosį pasiėmė, o žmogui palieka eiti, kur tik patinka".

TRUMPAI

JAV ir Kanados oro susisiekimo bendrovės sumažino transatlantinių skrydžių kainas iki 200 dol. jaunuoliams tarp 12 ir 22 m. amžiaus ir vyresniems kaip 65 m. amžiaus. — Rudenį Kvebeke bus paskelbta žmogaus teisių charta. — Vakarų Pakistano kariuomenė vis dar žudo civilius gyventojus Bengalijoje. — Ministras pirm. P. E. Trudeau ir provincijų premjerų pasitarime Viktorijoje, B. K., buvo principiniai sutarta dėl būsimosios konstitucijos, bet nebuvo atsižvelgta į Kvebeko reikalavimus suteikti daugiau teisių provincijoms. — Visi Australijoje gimę devintukai 2 savaičių bėgyje mirė. — Konservatyviosios Kvebeko Union Nationale partijos naujuoju vadu išrinktas Gabriel Loubier. — Kanados federalinė policija RCMP rūpinasi kaip būsimosios viešnagės metu reikės saugoti Kosyginą ypač nuo kraštutinių ateivių sluoksnių. — Britų kariai į demonstrantus š. Airijoje šaudo su guminiais šoviniais.

JAUNIEJI VEIKĖJAI

Lietuvių jaunimo informacijos centro kelionė aplink visą šiaurinę Ameriką jau spėjo patraukti mūsų visuomenės, spaudos, o svarbiausia – pačio jaunimo dėmesį. Tas pasiryžimas ir pati idėja, žinoma, įdomi ir patraukli, bet esmėje toji kelionė tėra viena, gal pati viešiausioji LJIC darbo dalis.

Kas gi yra tas jaunimo informacijos centras? Biuleteny atsakoma, kam centras aplamai reikalingas:

Jaunimo dauguma lietuviškos spaudos neskaito, tik kartais pažiūri į nuotraukas ir pasidomi, ar apie juos pačius parašyta. Žiniomis apie vyresniąją kartą jaunieji nesidomi. Daug jaunuolių nedalyvauja jaunimo organizacijose ir neskaito jaunimo spaudos. Daug jaunųjų išsikelia į tolimesnes vietoves ir nebeturi sąlyčio su lietuvių jaunimu. Jaunimo lietuviškas nuotaikas ypač žlugdo jausmas, kad jo beliko saujelė. Nežinodami apie kitus lietuvius jaunuolius, kiti netenka bet kokio optimizmo lietuvybės ateitimi ir palaipsniui traukiasi iš lietuviško gyvenimo.

LJIC valdybos pirmininkas ir biuletenio redaktorius, matyt, tokiais samprotavimais ir rėmėsi, kai kompiuterį pradėjo "šerti" visame Vakarų pasaulyje gyvenančio lietuvių jaunimo adresais. Jo skaičiavimu, vien tiktai Amerikoje dar yra apie 10 tūkstančių lietuviškai susikalbančio ir paskaitančio jaunimo tarp 15 ir 30 m. amžiaus. Šiuo metu Centro adresyne jau yra 4.100 adresų, kuriais išsiuntinėjami biuleteniai ir kita medžiaga.

Adresus Centras gauna iš jaunimo organizacijų ir pavienių savo ryšininkų įvairiose Amerikos ir kitų kraštų vietovėse. Pradžioje ypač ideologinės organizacijos nenoriai savo adresynus perleisdavo Centrui, tačiau ilgainiui visi suprato tokio centralizuoto informacijos šaltinio naudą. Šiuo metu Centras palaiko ryšius su savo atstovais daugelyje lietuviškų kolonijų, adresyne net yra užregistruota 15 lietuvių studentų Aliaskoje.

Adresyno "šėrimas" į kompiuterį, biuletenio leidyba, pašto išlaidos, be abejo, pareikalauja nemažą lėšų. Iš tikrųjų Centras jau įbrido į skolas, kurios pasiekė 1400 dol. 350 dol. Centrui paskolino LJIC iždininkas Brutenis Veitas, o likusią sumą – pats redaktorius Gintaras Karosas. Niekas iš Centro darbuotojų atlyginimo negauna, bet vien tik pašto ir

G. Karosas prie kompiuterio

spaustuvės išlaidos vieną biuletenio numerį išleisti sudaro apie 600 dol. sumą.

Tuo tarpu finansinės paramos iš visuomenės Centras susilaukė skurdžiai nedaug. Lietuvių Bendruomenė paskyrė 300 dol., privačių aukų gauta apie 70 dol. Tiesa, Vlikas apmokėjo išlaidas, kurios susidarė, kai Centras skubiai visam jaunimui išsiuntinėjo informaciją Brazinskų reikalu.

Kalbėdamas apie LJIC ateitį, Gintaras Karosas išsireiškia visiškai aiškiai: "Mes negalime ir neturime laiko leisti biuletenį ir kartu rūpintis lėšomis". Jei kiekvienas biuletenio gavėjas atsiųstų bent po vieną dolerį, jau susidarytų pakankamai lėšų darbą našiai tęsti. Tačiau jaunimui tie doleriai nėra labai gausūs, tad Centras ir laukia plačiosios visuomenės paramos.

Biuletenio trečiojo numerio įžanginiame rašoma: "Mums nesvarbu, ar šis LJIC biuletenis bus pavadintas PLB jaunimo biuleteniu, Alto jaunimo biuleteniu ar LB JIC. Svarbu jį išleisti laiku, informuoti jaunimą, atgaivinti mūsų tarpe veiklą ... Mes neatsisakytume pakeisti vardą į kokį kitą, jei tik bus užtikrinta finansinė parama".

DŽIAZO
FESTIVALIS

Vilniuje įvyko džiazo muzikos festivalis, kuriame dalyvavo ansambliai iš Leningrado, Rygos, Karaliaučiaus.

Dalyvavo ir vilniečių trio — V. Ganelinas, V. Tarasovas, V. Čekasinas — bei kiti kolektyvai.

PORTRETO
PARODA

Čiurlionio galerijoje Kaune vyksta portretų paroda, kurioje išstatyta per 100 Lietuvos dailininkų paveikslų.

Lietuvių plakatai birželio 14 d. demonstracijose Montrealyje. J. Šiaučiulio nuotr.

33 dienos anapus

VYTAUTAS SVILAS (8)

O jei Vytautas Miniotas ryšininkų nebotų, jo veiksmais juk turėtų susidomėti ir Vilniaus prokuratūra, nes siuntinių pasisavinimas vis dėlto yra nusikaltimas...

Įdomiausia, kad tų siuntinių siuntėjui buvo pasiųsti pakvitavimai su Mirijausko ir Maknevičiaus parašais, tvirtinančiais siuntinių gavimą. Tad jeigu V. Miniotas "Tiesoje" rašė teisybę, tvirtindamas, kad adresatai siuntinių nepriėmę, tai jų abiejų parašai pakvitavimuose yra suklastoti. Ir tokiu atveju kyla pagrįstas įtarimas, kad parašus suklastojo V. Miniotas, o pačius siuntinius konfiskavo savo naudai. Tai jau iš tikrųjų yra kriminalinis nusikaltimas, kuriuo Vilniaus prokuratūra turėtų rimtai ir operatyviai susidomėti, nes juk pats Leninas savo 1918 m. sausio 8 d. tezėse įrašė, kad Tarybų Sąjungos įstatymus žinoti, gerbti ir vykdyti yra kiekvieno piliečio pareiga. Nejaugi Miniotui ir kitiems KGB darbuotojams Lenino priesakai nebeprivalomi? O berijiniai darbuotojai vis dar stengiasi tariamais praeities laurais maskuoti savo nusikaltimus ir iškraipyti įstatymus...

Vytautas Miniotas savo "žurnalistiniais gabumais" taip sužavėjo, kad spaudoje nesivaržydamas švaistosi tiesiog nesąmonėmis. Kad ir toks V. Minioto straipsnis "Balfo emisaras", kurį "Tiesa" išspausdino 1970 m. rugsėjo 17-20 d. d. numeriuose, dargi jį pavadindamas "dokumentiniu". Čia išvardinsiu tik kelis Minioto išspausdintus netikrus "faktus", kuriuos "Tiesos" redaktorius gali lengvai patikrinti, tepakėlęs telefono ragelį.

Miniotas tvirtina, kad aš kilęs iš "buožinio ūkio". Iš jokio ūkio nesu kilęs, nei iš "buožinio", iš mažažemio. Nei mano tėvas, nei aš ūkio aplamai neturėjome.

Miniotas rašo, kad mano tėvas Kazys Svilas buvo Panevėžio miesto policijos inspektoriu. Mano tėvas Kazys Svilas niekad nebuvo policijos inspektorium Panevėžyje. Aplamai tokio etato nepriklausomos Lietuvos laikais nėra buvę apskričių miestuose.

Miniotas tvirtina, kad aš tarybinę santvarką sutikau priešiškai. Kaip gi aš ją galėjau priešiškai sutikti, jei, tik atėjus tarybinei valdžiai, buvau, 15 metų amžiaus gimnazistu būdamas, suimtas...

Miniotas tvirtina, kad aš, prasidėjus karui, grįžau į Lietuvą, hitlerinės kariuomenės gurguolėje. Atsakau, kad ir hitlerinė kariuomenė 15-16 amžiaus vaikų neimdavo į kariuomenę, dargi savanoriais.

Miniotas tvirtina, kad Lietuvoje 1944 metais įsidarbinau Jurbarko girininkijoj. Niekad nesu dirbęs nei Jurbarko, nei kokioj kitoje girininkijoje.

Miniotas tvirtina, kad aš dirbęs iki 1966 metų Vilkaviškio melioracinės statybos valdyboje kaip darbų vykdytojas. Niekad nesu dirbęs darbų vykdytoju Vilkaviškio MSV.

Miniotas tvirtina, kad aš išvažiavęs į Vakarų Vokietiją neteisėtai, sudaręs fiktyvią santuoką su O. Skrandyte. Aš į Vakarų Vokietiją išvažiavau kaip 1940 metų repatrijantas ir Lietuvoje jau 1965.IV.13 buvau gavęs Vakarų Vokietijos užsienio pasą.

Miniotas tvirtina, kad aš pasitraukiau į Rytų Prūsiją su hitleriniais okupantais. Negalėjau pasutraukti su hitleriniais okupantais, kadangi Lietuvoje negyvenau, o 1944 m. buvau paimtas į vokiečių kariuomenę Berlyne, Skalitzer g-vė 50.

Miniotas tvirtina, kad man, paleistam iš Vorkutos lagerių, niekas jokių trukdymų nedarė dirbti ir gyventi. Grįžęs iš Vorkutos lagerių, negalėjau kaip represuotas Kaune prisiregistruoti ir buvau priverstas gyventi Kapsuke, o dirbti Kaune. Vėliau, kai užpildžiau anketas dėl išvažiavimo į Vakarų Vokietiją, buvau iš Respublikinio vandens ūkio projektavimo instituto atleistas kaip nepatikimas. Tai gali paliudyti to instituto direktorius Vizgirda.

Miniotas tvirtina, kad Šimoliūnas, Bukoff, Svirskis, Vilkas ir kt. yra mano slapyvardės. Jeigu tai reikalinga, galiu sužinoti tų žmonių adresus.

Miniotas tvirtina, kad į Lietuvą atvažiavau ne vedybiniais tikslais, bet organizuoti pogrindinę organizaciją Lietuvoje. Atsakau: pasikniskite, Miniotai, savo svetimų laiškų archyve ir ten rasite visus tuos laiškus, iš kurių bus aišku, kokiu tikslu važiavau į Lietuvą 1970 metais.

Miniotas rašo, kad Marija Prialgauskaitė yra Vilniaus Vinco Kapsuko vardo universiteto aspirantė. Marija Prialgauskaitė niekada nebuvo ir nėra Vilniaus V. Kapsuko vardo universiteto aspirantė.

Miniotas tvirtina, kad M. Prialgauskaitė norinti išvažiuoti į Vakarų Vokietiją. M. Prialgauskaitė niekad nėra sakiusi nei Miniotui, nei docentui Tarvydui, kad ji norinti išvažiuoti į Vakarų Vokietiją. Čia jau jūsų, ponas Miniote ir ponas Tarvyde, sąžinės dalykas.

Suminėjau čia tik kelis faktus. Jeigu "Tiesos" redaktoriui būtų įdomu, galėčiau suminėti ir kitus melagingus faktus, kuriuos Miniotas išspausdino straipsnyje "Balfo emisaras".

Lengva V. Miniotui tardyti žmones, kurie jau po dešimtį metų atpylė berijiniuose lageriuose. Jie dar nuo praėjusio kalinimo neatsigavo. Tačiau Miniotas šį kartą papuolė ir ant tokių, kurie leninizmą studijavo ne Dubysos pamiškėse, kaip kad jis pats, bet aukštosiose tarybinėse mokyklose ir universitetuose. Ir jų supratimas apie Leniną ir

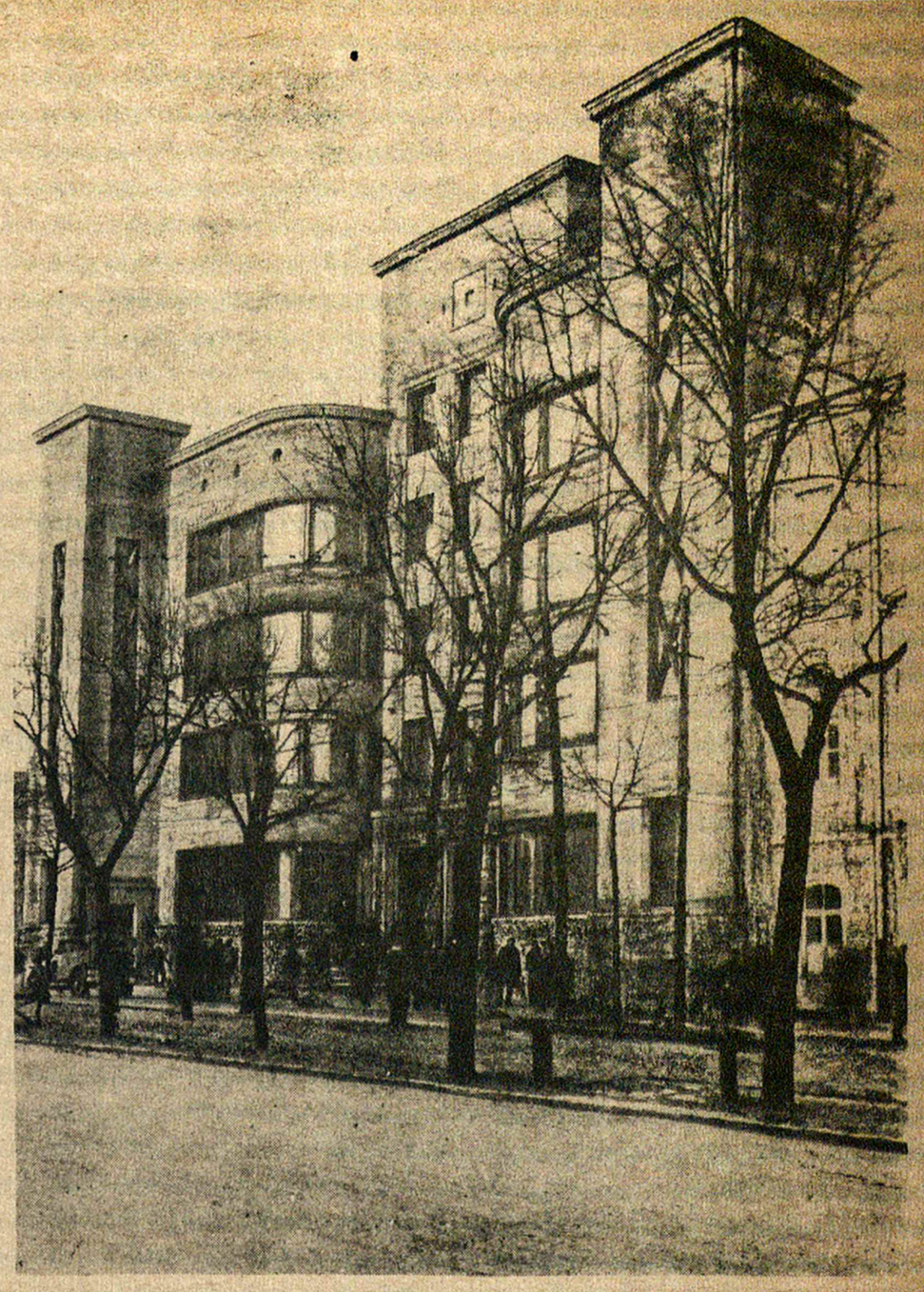

Pašto rūmai Kaune

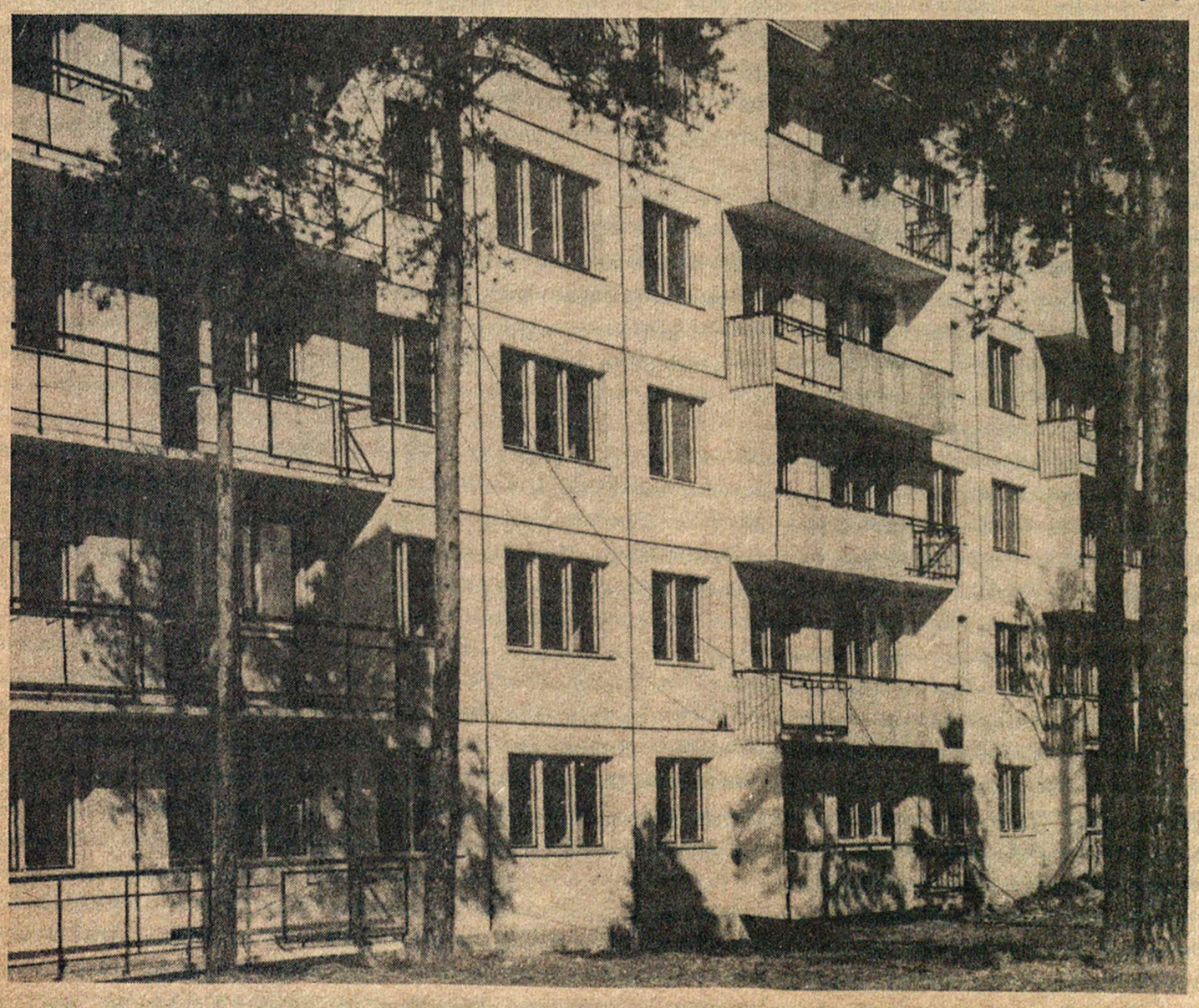

Gyvenamieji namai Vilniuje

Iš Detroito rašo
Alf. Nakas

Štai, ir birželis. Po ilgo šalto pavasario-nepavasario. Po vėlyvų sodų ir alyvų žydėjimo. Po šalnų pačiame gegužės gale. Po neįprastos balandžio ir gegužės sausros. Dabar jau vėl visa gerai. Nes buvo lietaus, buvo kelios šiltos, drėgnos dienos ir naktys. Mėsingi, sunkūs, tamsiai žali medžių lapai mūsų mieste aptemdė alėjas. Kiemeliuose šviečia peržydėti bebaigiančių tulpių žiedai. Gvazdikai su petunijomis glamonėjasi saulėj ir vėjuje. Pučiasi, pučiasi rožių pumpurai, kad tuoj sprogtų. Žvirblių, kardinolų, rabinų ir dar bala žino kelių rūšių paukštelių šnekos, nė kaip reikia nepraaušus, žmogų iš miego žadina. O jau mašiną nakčiai po medžiu palikęs, ryte turi iš visų pusių valyti. Žodžiu, miestas pilnas gyvybės, nes sulė baigia pasiekti zenitą.

•

Lietuviuose daug buvo visokio veikimo per visą gegužę. Pačią pirmąją mėnesio dieną Lietuvių namuose dainavo jaunimo choras. Tai, sako, tradicinis jų dainos vakaras, jeigu dvejus ar trejus metus išvis tradicija galima vadinti. Šįmet tokiam dainavimui ypatingas dėmesys buvo skirtas, nes choras rengiasi į ketvirtąją dainų šventę.

Tą vakarą nebuvau nei salėje, nei Detroite, tai tik iš spaudos sužinojau, jog būta gražaus renginio.

Motinos dienos minėjimas (gegužės 9 d.) ir LB Detroito apylinkės lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigtuvės (gegužės 23 d.) praėjo pagal seniai nustatytą šabloną. Be ilgai, giliai, gal neįdomiai kalbančių prelegentų, be jokių staigmenų. Užtat saldžiai, švelniai sentimentaliai. Abiem atvejais vaikučiai dainavo ir šoko tautinius šokius, o su ašaromis akyse (iš džiaugsmo) mamytės ir tėveliai plojo. Na, per mokslo užbaigtuves dar buvo atliktos gerųjų mokinių apdovanojimo knygomis ir garbės lapeliais apeigos, aštuntokų, taigi mokyklą baigusiųjų, išleistuvės, trumpos mokyklos vedėjo ir LB švietimo vadovo kalbelės. Apie penkių dešimčių vaikučių choras abiem atvejais liko dėmesio centre, nes Motinos dienoje buvo paskelbta, o mokslo pabaigtuvėse patvirtinta, kad ir jis, šalia jaunimo choro, į Chicagą dainų šventėn ruošiasi. Didelė gėda, kad Detroitas su šimtais gražiabalsių suaugusių, subrendusių dainininkų nebegali sulipdyti choro nors kas penkeri metai, kai į Chicagą suvažiuoja chorai ir choreliai iš tolimiausių mažyčių JAV lietuviškų salelių. Užtat dvigubai džiugu, kad ketvirtoji dainų šventė sulauks daugiau kaip šimto jaunų ir mažų mūsų dainorėlių, kuriuos paruošti, manding, sunkiausia, kuriems ne tik gaidos, bet ir lietuvių kalba sudaro problemų.

Čiurlionio ansamblis, po daugiau kaip dvejų metų pertraukos, čia kaip audra praūžė gegužės 16-ją. Su nauju, gerai surepetuotu Pietų Amerikai skirtu repertuaru. Septyni šimtai žmonių klausėsi, žvalgėsi į tautinių rūbų ir jaunų veidų žydėjimą, plojo, plojo, plojo. Detroitiečius kai kurie kiti meniniai vienetai retkarčiais ir apvildavo, bet Čiurlionio ansamblis dar niekada neapvylė.

Tokie gegužės didieji renginiai, tik keliolika eilučių labai abstrakčiai siminėti. Bet jei į magnetofono juostą įrašyčiau bent vienos lietuviškos programos turinį, jeigu paskui rūpestingai išrankiočiau visų vardinių, gimtadienių, vedybų sukakčių, ilgo (vis skelbiama "garbingo") amžiaus ir eibes kitokių paminėjimų bei jubiliejų, jeigu išrankiojęs surašyčiau, tai išeitų margas linksmojo Detroito reportažas. Bet tokios linksmybės ir jų herojai čia teskelbiami už pinigus, o man pinigų už rašymą, deja, niekas nemoka...

•

Kai šis reportažas pasieks skaitytoją, jau bus Detroito apylinkėje atsitikę keletas neeilinių dalykų. Vienas jų — šv. Antano parapijos 50 metų gyvavimo sukakties minėjimas. Jis su nemaža iškilme yra rengiamas birželio 13 d. Šiai progai Stasys Garliauskas paruošė leidinį, kuris dabar yra skubiai spausdinamas Chicagoje ir, girdėjau, būsiąs apie 150 puslapių storumo. Žinodamas, kad kolega Garliauskas ką daro, tai padaro sąžiningai, viliuosi leidinyje rasti daug tą parapiją, o kartu ir visą Detroito lietuvių koloniją liečiančios medžiagos.

Birželio 13-20 dienomis Dainavoje yra ruošiama JAV ir Kanados šaulių kultūrinė savaitė. Su eile paskaitų, su šaudymų pratimais, su pramoginiu Joninių laužu birželio 19 d. vakare, su 1941 metų Lietuvos sukilimo iškilmingu paminėjimu birželio 20 d.

Birželio 4 d. LŽS centro valdyba susirinks ar paskutinio, ar jau tikrai priešpaskutinio posėdžio, kuriame paaiškės naujos — vėl iš čikagiečių tarpo — c. v. v-bos visi kandidatai ir bus nustatyta naujų c. v-bos rinkimų tvarka, gal būt, ir galutinės datos.

Jeigu tikėti Dievo Akivaizdos parapijos komiteto naujų statybų pirmininko Algio Rugienio žodžiams, pirmoje birželio pusėje tikrai prasidės klebonijos statyba, o nevėliau kaip už 2-3 mėnesių seks bažnyčios ir kultūrinio centro pamatai. Jei visa tai įvyktų kaip sakyta, tai Detroito lietuviai sulauktų naujos vilties savo egzistencijai.

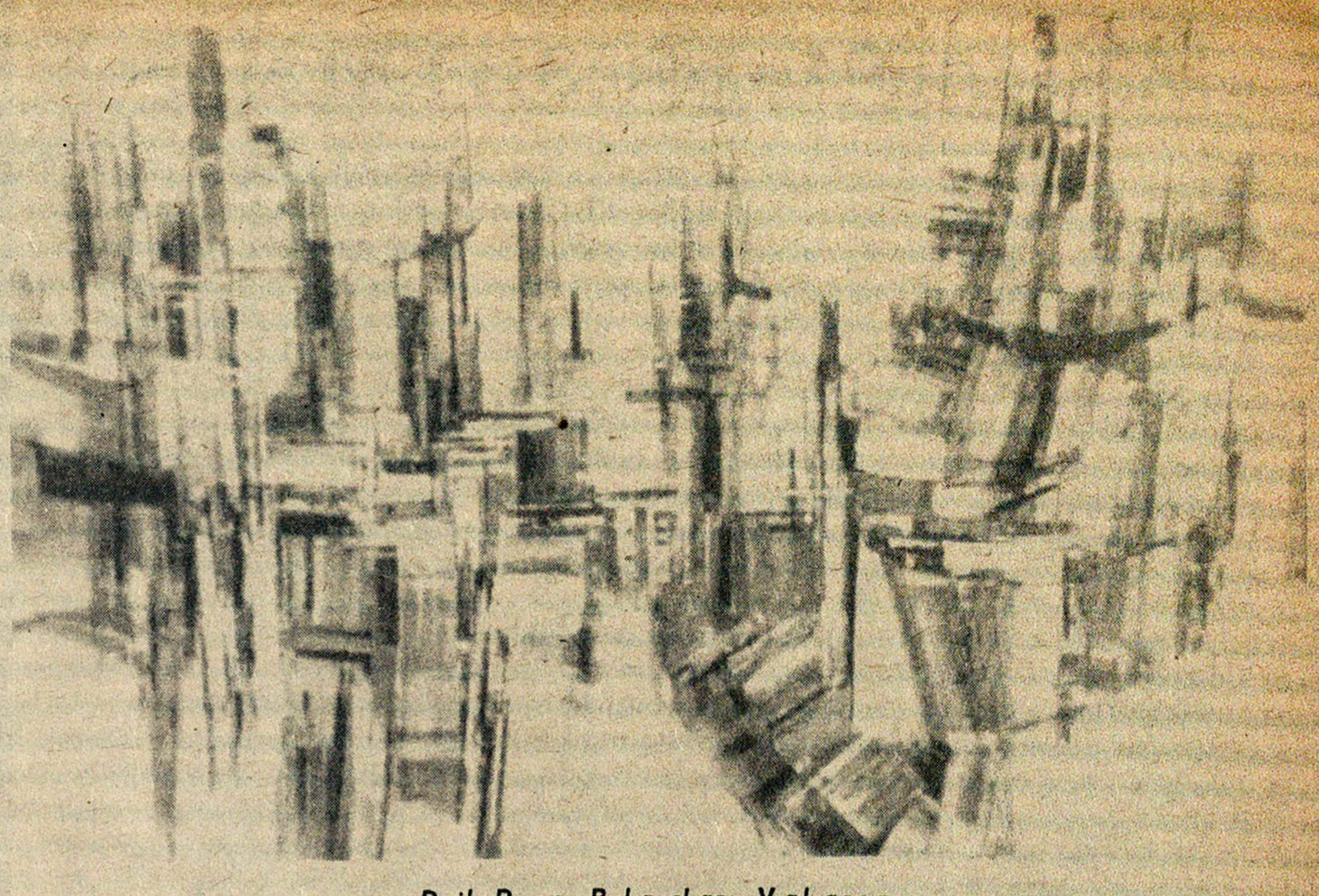

Dail. Romas Bukauskas: Vakarop

---

jo mokslą daug kuo skiriasi nuo miniotiškio.

Juos pradėjęs tardyti, Miniotas nei savo ausimis, nei akimis negalėjo tikėti. Kaip čia gali būti, kad Lietuvoje dar atsiranda tokių išgamų, kurie netiki jam, vieninteliam Lenino idėjų skleidėjui Lietuvoje, kurie netiki jo pateiktiems faktams ir nesutinka rašyti ir pasirašyti jo diktuojamus laiškus. Miniotas po to kelias naktis, matyt, negalėjo užmigti — jam vis vaidenosi įvairios "kontarevoliucinės organizacijos" Lietuvoje...

Nežinodamas ką bedaryti su "nepaklusniais" piliečiais, Miniotas nutarė kreiptis į Vilniaus universiteto docentus, ieškodamas pagalbos ir užtarimo.

Kaip bebūtų keista, jis ten rado užtarėjų, kurie jam pažadėjo savo paslaugas ir sutiko pasirašyti jo redaguotą straipsnį, kuris buvo išspausdintas "Tiesoje" 1970 m. spalio 31 d., pavadinimu "Budrumo netekus". Sunku pateisinti Vilniaus universitetų docentų R. Tarvydo, C. Kudabos ir V. Dvarecko, komjaunimo organizacijos sekretoriaus I. Kiudulo ir profsąjungos pirmininko A. Daulenskio veiksmus.

Neturėdami nė mažiausio supratimo apie Balfą ar jo tikslus, nei apie užsienyje gyvenančius lietuvius ir jų siekimus, napažindami manęs ir neturėdami mažiausio supratimo apie mano praeitį, tie docentai drįso vienu savo parašu sugriauti gyvenimą žmogaus, kuris penkeris metus jiems tikėjo ir juos gerbė. Turiu galvoje Mariją Prialgauskaitę, kuri penkerius metus klausėsi aukščiau minimų dėstytojų paskaitų Vilniaus universitete.

1970 m. liepos pabaigoje, man Vilniuje viešint pirmą kartą, Prialgauskaitė ir aš darėm viską, kad susipažintumėm su jos viršininku docentu R. Tarvydu. Tačiau Tarvydas kategoriškai atsisakė su manim susipažinti, jam, matyt, buvo svarbesni Minioto nurodymai. Jis juos ir vykdė. Pareikalavo iš Prialgauskaitės, kad ji atvestų pas jį savo tėvus...

To, ko nesugebėjo atlikti Miniotas, dabar antraeilėse pareigose pradėjo atlikinėti docentas Tarvydas.

KITAM NUMERY — PABAIGA

APIE LITERATŪRINES SROVES (4)

Tais pačiais metais išėję ir patys "Keturi vėjai", K. Binkio redaguojami. Jie nereguliariai ėję iki 1927 m. lapkričio mėn.

"Keturi vėjai" skelbę futurizmo ir ekspresionizmo principus mene ir ėję į literatūros gyvenimą su revoliuciniais šūkiais. Lietuviškieji futuristai daugiausia dėmesio kreipę į poezijos surevoliucinimą ir formalinį jos atnaujinimą. Jie žadėję kovoti su įkvėpimu, studijuoti žodį ir kalti iš jo naujus poezijos "išdirbinius". Savą kūrybą jie žadėję grįsti liaudies poezija.

Kazys Binkis, "Keturių vėjų" redaktorius, poetų marše sakęsis, kad, girdi, gana senąja poezija sacharinėti širdis, nes, esą "mums pasaulis daiktais pražydęs širdyse mirga"...

Futurizmas savąja esme būdamas svetimas Lietuvos gyvenimui, neturinčiam didelių miestų ir pramonės triukšmo, nors ir neprigijęs Lietuvoj, bet vis dėlto suvaidinęs tam tikrą vaidmenį, turėjusį teigiamų bruožų. Jis sukėlęs naują didelį sąjūdį mūsų literatūroje, savo drąsiu revoliucingumu iššaukęs gyvas diskusijas, savo literatūriniais bandymais įnešęs naujų elementų į poeziją, praplėtęs žodyną ir tematiką.

Kairiųjų aktyvistų kolektyvas gi išleido "Trečią frontą". Jo estetika rėmėsi marksizmu ir jie į literatūrą žiūrėję kaip į priemonę klasių kovai ir socialiniam perversmui.

"Trečiojo fronto" atstovai skelbę kovą visam senajam pasauliui. Jie stipriai pabrėžę kolektyvizmą, o savo vaizduojamu personažu, "trečiafrontininkai" pasirinkę aktyvų, pilną fizinės jėgos, bet primityvios kultūros kaimo berną (žinoma, jų pačių sukurtą).

Šiandien, kaip matome, didi dalis tų "bernų", kartu su plėšriuoju okupantu, smaugia mūsų Lietuvą...

"Trečio fronto" išėję 5 numeriai (1930-1931 m.). Jo kolektyve buvę susibūrę jaunosios kartos kairieji rašytojai, jų tarpe nemaža ir gabių kūrėjų. Kritikoje itin stipriai pasireiškęs J. Korsakas-Radžvilas, beletristikoje Petras Cvirka (1909-1947). Jo romanai — dviejų dalių "Frank-Kruk", "Meisteris ir sūnus", "Žemė maitintoja", novelių rinkinys "Kasdieninės istorijos". Antanas Venclova, buvęs "Trečio fronto" redaktorius, yra parašęs romaną "Draugystę", novelių rinkinį "Naktis" (čia neminimi jo kūriniai, sukurti okupacijos metais, kurie su visiškai tikru bolševikiniu padažu). Iš lyrikos srities kūrėjų — Kazys Boruta, su "Duona kasdieninė" (eilėraščiai daugiausia socialiniais motyvais) ir Salomėja Nėris (1904-1945). Ši poetė demonstratyviai buvusi perėjusi į "trečiafrontininkus" ir ji, būdama stipraus talento kūrėja, savo esme su jų ideologija, vis dėlto nebuvusi suaugusi. Jos lyrikoj skambėjęs nuoširdus lietuviškumas, buvęs jaučiamas tamprus ryšys su liaudies poezijos dvasia. Žymiausia jos poezija — "Anksti rytą", "Pėdos smėly", "Diemedžiu žydėsiu", "Per lūžtantį ledą", "Lakštingala negali čiulbėti", "Eglė žalčių karalienė" ir kt. Su "trečiafrontininkais" dirbo ir dar keletas kitų, mažiau garsių kūrėjų.

Ką lietuviškai kūrybai ir pačiai Lietuvai davė "Trečias frontas", netenka čia nagrinėti, nes, esą, visi ir taip matome. Jo padarinių vaisiai mūsų tautai buvo žalingi.

Na, pagaliau surrealizmas. Tai jaunų, revoliucingai nusiteikusių prancūzų rašytojų sąjūdis. Kaip matome, bent daugumos literatūrinių srovių gimimo ir pradinio bujojimo lopšys esanti Prancūzija. Ir tai, girdi, nenuostabu, nes tas kraštas turįs didžiausią iš didžiausių pasaulyje literatūrų.

Surrealizmo sąjūdžio steigėjas ir pagrindinis vadas A. Brenton buvęs psichiatrijos studentas.

Nuo dadaistų surrealistai skyrėsi tuo, kad jie savo revoliucinę energiją pasiryžę skirti ne griovimui, bet kūrybinių metodų praplėtimui ir jų pagilinimui. Vienok idėjinė jų plotmė buvo itin kairi. Surrealistams daugiausia įtakos turėjęs Freudas, Hegelis ir Marksas.

Lietuvoje surrealizmas visiškai gryna forma beveik nepasireiškęs. Surrealizmo atskirų elementų ir apraiškų buvę "keturvėjininkų" ir kai kurių ponepriklausomybinio laikotarpio rašytojų kūryboje.

Aplamai lietuvių literatūra, kaip prozinė, taip ir lyrinė, ypač pastaroji visą laiką, tuo labiau žengiant į antrąjį nepriklausomybės dvidešimtmetį, esą, buvusi daugiau susintetinta ir neišreiškianti vienos kurios srovės ypatumų.

Naujojoj mūsų lyrikoj, pvz., buvęs ryškiai pastebimas Maironio klasinės formos paprastumas, Putino simbolizmo gilumas ir klasinės jo formos sudėtingumas su B. Sruogos žaismingumu, futuristų žodyno ir formos drąsumu, liaudies poezijos ritmo laisvumu ir simbolika. Visa tai kas teigiamo buvę siekiama ir pasiekta mūsų poezijos raidoje. Vienos kurios nors srovės vardu naująją lietuvių literatūrą sunku, esą, būtų charakterizuoti, nes joje susintetinta nemažą įvairių literatūros srovių elementų.

Literatūros moksle aplamai nūdien esama daug naujumo. Atsiradę apsčiai metodų, padedančių geriau įžvelgti literatūrą, ją tyrinėti, vertinti. Vieni į literatūrą žiūri, ją nagrinėja estetinio metodo akimis, kiti psichologinio, dar kiti socialoginio, filosofinio, filologinio, etnologinio ir pan. Kiti tuos metodus kombinuoja ir jungia. Taigi literatūra nestovi vietoj, ji žengianti tolyn ir gilyn. Ji ieškanti naujų laimėjimų. Tai esąs lyg didžiulis katilas — verdantis ir šniokščiantis, kai ką išskeldamas į viršų, kai ką paskandindamas, nugramzdindamas į dugną...

Vienaip ar kitaip — literatūra buvusi ir tebesanti žmonijos garbė ir jos pasididžiavimas.

S. Butkevičienė

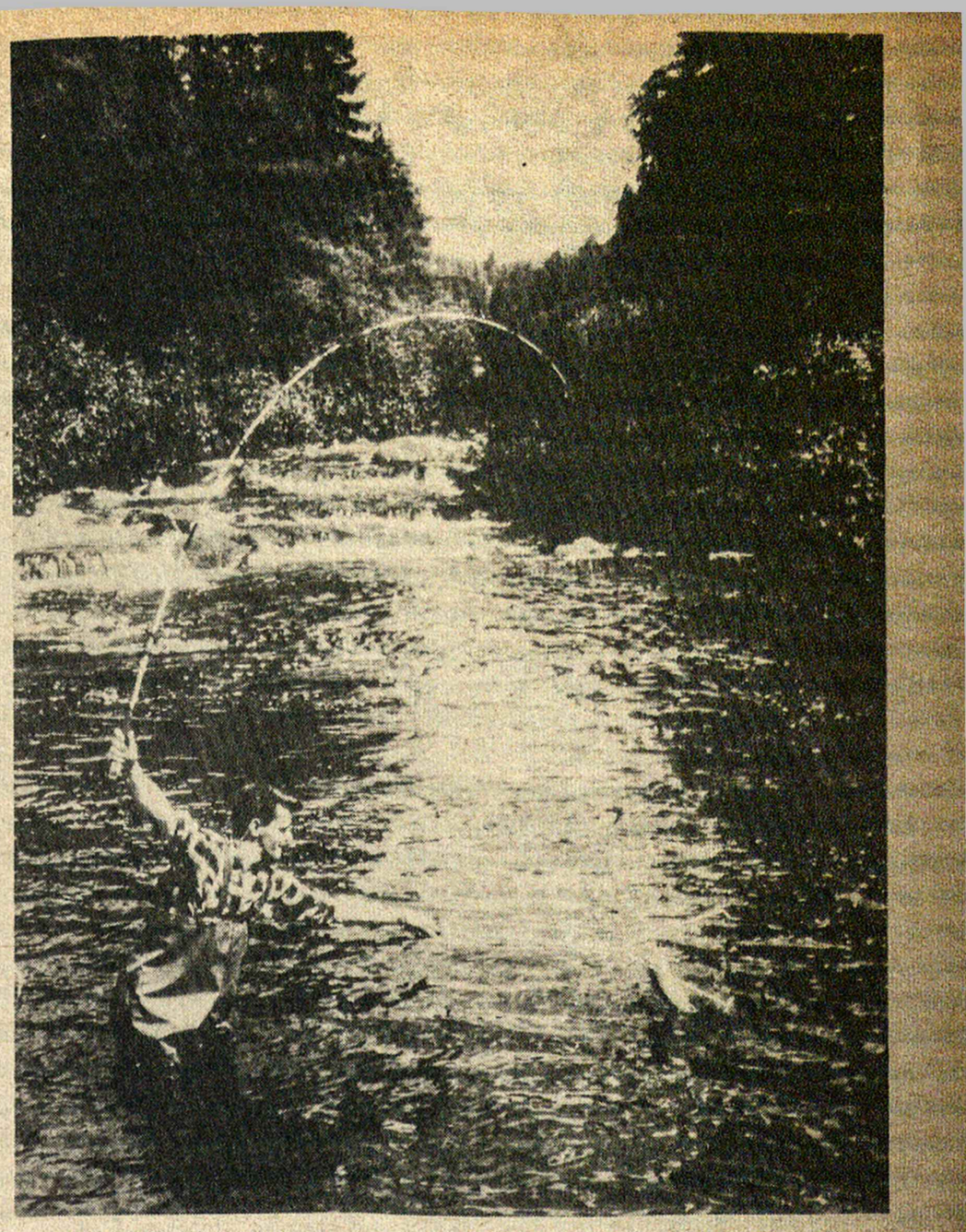

Žvejyba Kvebeke

KALBA

RAŠYBOS KLAUSIMU

Mokytojų studijų 1970 m. savaitės pageidavimu JAV LB švietimo tarybos pirm. Jono Kavaliūno iniciatyva buvo sudaryta kalbininkų komisija pasisakyti dėl tikrinių pavadinimų rašybos suvienodinimo (ypač įvairuojanti yra daugiažodžių pavadinimų rašyba). Komisija posėdžio susirinko 1971. IV. 3 Washingtone, dalyvavo dr. Antanas Salys (buvo svarstomas jo parengtas projektas), dr. Pranas Skardžius, Leonardas Dambriūnas, Stasys Barzdukas, į svarstymus telefonu įsijungė dr. Petras Jonikas. Komisija visų pirma rėmėsi jau prigijusia tradicija, tad ir toliau didžiosiomis raidėmis rašysime visus valstybių, kraštų bei sričių pavadinimų žodžius: Jungtinės Amerikos Valstybės (Valstijos), Vakarų Vokietija, Sovietų Sąjunga, Rytų Prūsija, Mažoji Lietuva ir kt. Taip pat daugiažodžius miestų, kaimų ir vietų pavadinimus: Kudirkos Naumiestis, Žirgų Ganyklos (Janapolės apyl. kaimas), Žaliasis Kalnas (Žaliakalnis) ir kt. Rašydami: Jablonskis gimė Kubilių kaime, mokėsi Mariampolės gimnazijoje, įstojo į Maskvos universitetą, Jaunius išėjo Kauno kunigų seminariją, baigė Petrapilio dvasinę akademiją ir kt., taip pat galime rašyti: Kauno miesto savivaldybė, Švietimo ministerija, Žemės ūkio akademija, Lietuvių katalikų mokslo akademija, Vytauto Didžiojo universitetas, Pedagoginis lituanistikos institutas, Kultūros rūmai, Lietuvių namai ir kt. (didžiąja raide čia terašomas tik pirmas išskiriamasis žodis). Knygų ir kitų raštų pavadinimų didžiąja raide rašomas tik pirmasis žodis: V. Krėvės Dainavos šalies senų žmonių padavimai, A. Strazdo Pulkim ant kelių, laikraščių ir žurnalų pavadinimų — didžiosiomis raidėmis visi žodžiai (išskiriant jungtukus): Tėviškės Žiburiai, Gimtoji Kalba, Tauta ir Žodis. Pilnas siūlymų projektas bus paskelbtas atskirai. (p. l.)

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

Karininkai su prez. A. Smetona 1919 m. Prezidento dešinėje plk. K. Ladyga

Jis sutiko ir mane dar palydėjo iki Gare de l'Est stoties. Išvažiavau Waggon Lits greituoju.

Atvykus iš užsienio į Kauną, miestas darė liūdną įspūdį: gatvės tuščios, mediniai namai apšepę, judėjimo beveik nėra – atrodė kaip didelis kaimas. Vėliau, pristačius gražių namų, išgrindus gatves ir įvedus susisiekimą autobusais, Kauno vaizdas pasikeitė.

Pirmiausia nuėjau į ŽŪM pas direktorių Bačelį ir referentą Kairį. Jie maloniai mane priėmė ir davė darbą su anksčiau turėtu atlyginimu. Kairys paskyrė mane į Pasvalio rajoną paruošti nusausinimo projektą, atliekant reikalingus tyrinėjimus, t.y. matavimą ir niveliavimą. Aplankiau dar Nabutovienę kurios posūnis Rudolfas mokėsi su manim toj pačioj mokykloje Paryžiuje, ir brolių Karužų tėvus. Abejose šeimose negalėjau lietuviškai susikalbėti. Prof. dr. Karuža buvo tikras lietuvis ir gerai kalbėjo lietuviškai, bet žmona nesuprato lietuviškai ir turėjau kalbėti rusiškai. Jų sūnūs, baigę Aušros gimnaziją, buvo šauliai ir geri patriotai, ypač Kostas.

Pasiėmęs iš ministerijos bylas ir instrumentus, išvykau į Pasvalį, pakeliui apsilankęs savo tėviškėje Pušaloto valsč. Už dviejų km nuo Pasvalio, Kiemenų vnk., gyveno agronomas M. Klongevičius, vienas iš nusausinimo iniciatorių. Pas jį ir apsigyvenau. Pažinau jį Dotnuvos Žemės ūkio technikume kaip gerą sportininką. Turėdamas stambų ūkį, berods 160 ha, jis, baigęs technikumą, nėjo tarnauti, bet valdė savo pavyzdingą ūkį kartu su seserimis (motina buvo Vileišytė). Gaila, jis, 1941 m. išvežtas į Sibirą, nebegrįžo.

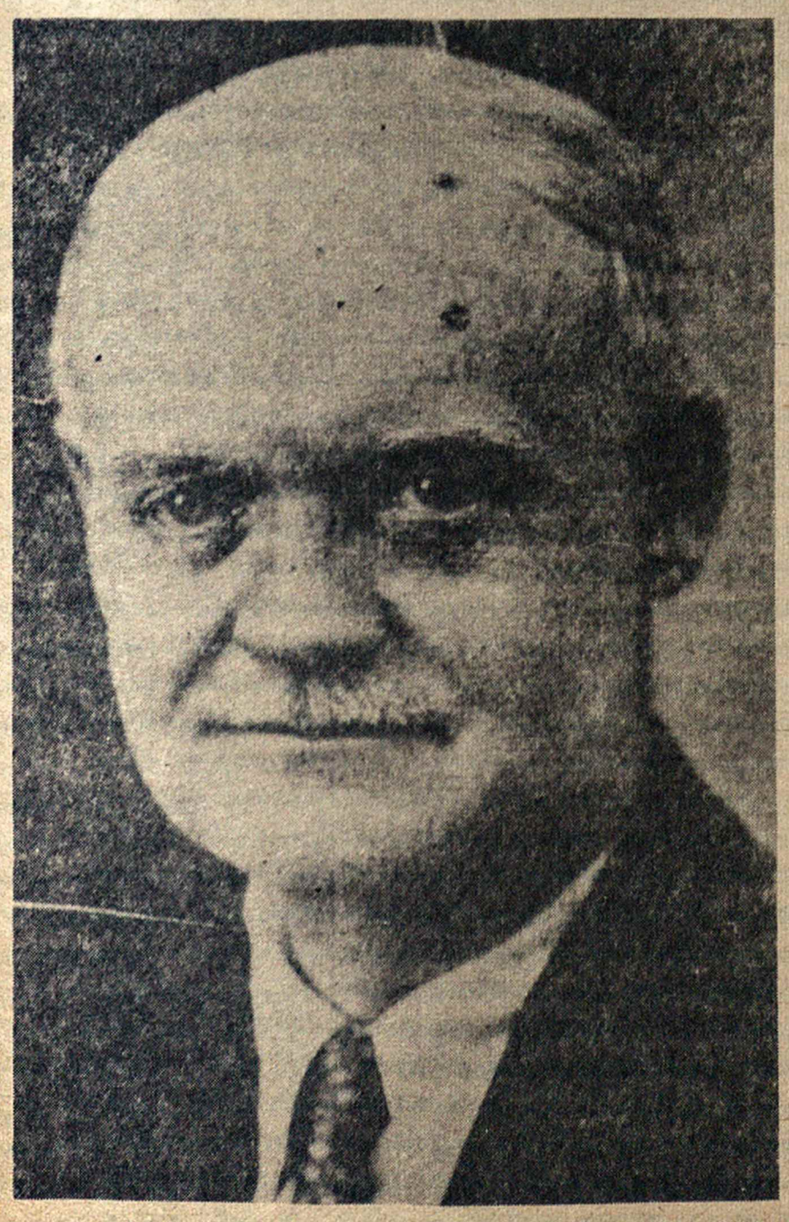

Dr. P. Grigaitis

Po dviejų savaičių, atlikęs darbą, slinkau Papyvesiais žemyn. Atsidūriau vėl prie Pyvesos, kuri čia jau tikra upė, netoli įtekanti į Mūšą. Matuojant pelkes pasiekiau seniai girdėtą ir apdainuotą Krinčiną. Kai viename subuvime prie alaus padainavom iš motinos girdėtą dainą: "Vabalniko skrynios dykos, o Krinčino nieks nežino", tai jie atsikirto kita daina: "Žino Vilnius, žino Kaunas, kad Krinčinas labai slaunas". Ir ką tu jiems padarysi?

Iš Krinčino persikėliau porai dienų į Gulbinėnų dvarą pas gen. K. Ladygą. Jis, atleistas iš kariuomenės į pensiją tik 36 m. amžiaus, ūkininkavo. Dvaro apleisti rūmai buvo beveik tušti. Man pagailo jauno generolo, apsirengęs ūkininko rūbais. Buvęs caro armijos kapitonas, vėliau Lietuvos kariuomenės savanoris, Zarasų išvaduotojas, kariuomenės vadas, kovojant su lenkais, baigęs Prahos karo akademiją, generalinio štabo viršininkas... Kodėl jis negalėjo tarnauti Lietuvai iki galo? Vis ta politika. Jo gyvenimo pabaiga dar tragiškesnė. 1940 m. išvežtas į Rusiją ir ten sušaudytas. Dviejų tautos kankinių niekuomet negaliu užmiršti: tai gen. Ladyga ir inž. Stanišauskas.

Po mėnesio grįžau į Panevėžį, kur žemės tvarkytojo įstaigoj radau atsiųsta algą ir Kairio pavedimą vykti į Šeduvą pas matininką Ivaškevičių. Jis skirstė Šeduvos miestelio žemes į vienkiemus ir tvarkė miestelio žemes. Skirstant vienkiemius, reikėjo derintis su nusausinimu. Mano uždavinys buvo atlikti niveliaciją ir sudaryti nusausinimo projektus. Ivaškevičius buvo labai draugiškas bendradarbis. Gyveno Šeduvoj su žmona ir dviem dukrelėm. Be to, turėjo dar du jaunesnius matininkus padėjėjus. Sudarėm lyg vieną šeimą ir tie likusieji du mėnesiai mano "atostogų" greit praėjo. Tik gaila, kad pabaigoje gerą nuotaiką sugadino man nemalonus radijo pranešimas: Voldemaras atleistas iš ministerio pirmininko pareigų...

Matininkai su ūkininkais, pas kuriuos gyvenome, padarė man linksmas išleistuves. Perdavęs Kaune bylas su instrumentais ir padėkojęs Bačeliui ir Kairiui už darbą ir gerą uždarbį, išvykau vėl į Normandiją.

Pakeliui sustojęs vienai dienai Paryžiuje, aplankiau draugus, kurie labai domėjosi mano atvežtomis žiniomis. Karuža sako: "Tu man atsiuntei iš Panevėžio 200 fr. ir prancūzišką laišką, o prancūzui Albertui pasiuntei lietuvišką laišką. Jis atėjo pas mane išsiaiškinti, bet aš supratau tavo klaidą – atsikeitėm laiškais ir jam pinigus atidaviau". "O kur mano žiedas?", klausiau. "Su tavo žiedu jis išvažiavo pas savo sužieduotinę į Alžyrą!"

MOKSLAS IR MUŠTYNĖS

Sugrįžęs iš atostogų ir atsigavęs tėvynės oru, jaučiaus fiziškai sustiprėjęs, bet turėjau rūpestį, kaip išsiversiu, nes atsivežiau iš Lietuvos tik mažiau 3000 litų. Kai 1928 m. važiavau į užsienį su 600 dol., tai maniau esąs turtingas, bet tų pinigų užteko tik vieniem metam.

Apie pašalinį uždarbį studijuojant negalėjo būti kalbos, nes institute paskaitų klausimas privalomas ir atžymimas, o vakarais iki 6 val. reikėjo dirbti braižyklose, laboratorijose ir ruoštis diplominiam darbui. Šeštadieniais irgi buvo dirbama.

Atsivežtų lėšų užteko tik pusei metų. Atsidūręs bėdoje, parašiau laišką dėdei A. Laliui ir prašiau paskolinti man bent porą šimtų dolerių. Žinojau, kad jis nėra turtingas, nors ilgą laiką dirbo Chicagoje "Naujienų" redakcijoj P. Grigaičio padėjėju, bet ten atlyginimai nedideli. Prieš karą jis buvo parašęs ir išleidęs anglų ir lietuvių kalbų žodynus, dvi ar tris laidas. Netrukus gavau jo atsakymą ir 200 dol. čekį, tai mano problema beveik buvo išspręsta. Vėliau gavau iš sesers mokytojos po 100 litų kas mėnesį.

Mano brėtonas surado man gerą ir nebrangų butą pas jo pažįstamą seną prancūzų porą. Ten metus ir pragyvenau. Jų vaikai buvo jau vedę, tai mane laikė kaip savo sūnų. Caen mieste priešingai Paryžiuje, visi studentai gyveno prie šeimų, tik mažas nuošimtis "viešbučiuose".

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik $7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50

636 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, La Salle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

Windsor DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.

1205 Church Ave. Verdun, P.Q. Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoką. Windsor yra moderni valykla, turinti 25 metų patirtį šiame darbe. Turinti įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą aptarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477

Tel. 665-2278

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE

7635, boul. LASALLE

LAURENT DAIGNEAULT

Président

366-7818

* * *

Tel. 365-3364

- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

- išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai

De La Verendrye Blvd

LASALLE, QUÉBEC

BENDRUOMENYBĖS

STUDIJŲ SAVAITĖ

Jaunimui lituanistikos studijų savaitė šiemet, kaip ir pernai, vyksta Dainavoje kartu su mokytojų studijų savaite rugpiūčio 15-22 d. Tik šiemet mažiau numatyta paskaitų tiek jaunimui, tiek mokytojams.

Kviečiamas visas, ypač vyresnis jaunimas šioje studijų savaitėje dalyvauti, pagilinti lituanistines žinias, pabendrauti ir kartu paatostogauti.

Mokestis tik 15 dol. Smulkesnių informacijų teirautis pas vietos lituan. mokyklų ir seminarų vedėjus.

L. Tamošauskas,
KLB šv. kom. pirm.

SUSITINKA LIAUDININKAI

Liepos 3 d. Chicagos Diamond Head restorane, 3321 W. Columbus Rd., įvyks valstiečių liaudininkų ir prijaučiančiųjų trumpa konferencija po kurios seks pobuvis.

LVLS centro komiteto įgaliotas, L. Girinis-Norvaiša kviečia visus Kanadoje gyvenančius bičiulius susitikime dalyvauti, pabuvoti tarpe jaunųjų ir vyresniųjų bičiulių ir išklausyti prof. M. Mackevičiaus išsamaus, trumpo, diskusinio pranešimo.

Rengėjai iš anksto norėtų žinoti dalyvių skaičių. Todėl apie dalyvavimą prašoma pranešti E. Boreišai, 7201 S. Whipple St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Apačioje spausdinamame plane nurodoma, kaip surandama konferencijos vieta.

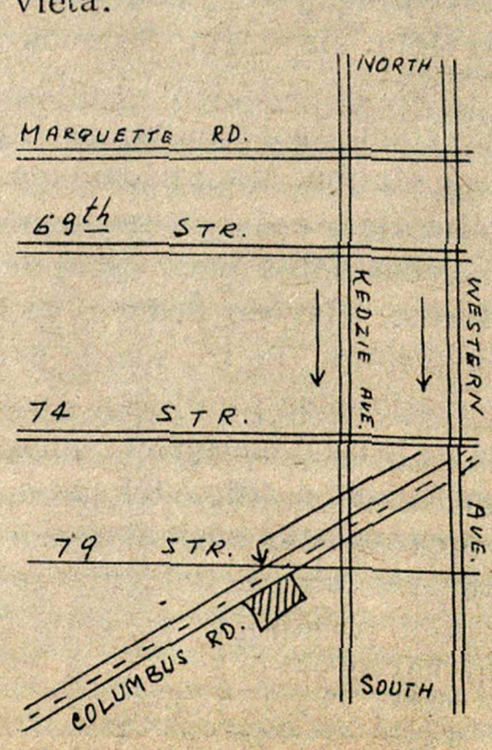

KANADOS LIETUVIŲ FONDE

Nauji KLF nariai ir įnašai: Jaunimo ansamb. Birbynė 100 dol., Mikas Žaliauskas 100 dol., Silvestras Jokubilius 150 dol., Elena Jokubilienė 150 dol., Jonas Jonikas 100 dol., Elzbieta Kardelienė 100 dol., Juozas Urbonas 100 dol., dr. A. Dailidė 100 dol., Povilo Savicko atm. 100 dol., J. Paukštys 100 dol.

Papildė įnašus: Vyt. Montvilas iki 400 dol., Ona ir Juozas Leveriai iki 200 dol.

Po sekmingo Birbynės koncerte Detroite rengėjų komiteto vardu Vyt. Katkus prisiuntė 100 dol. čekį ir paminėjo, kad tai *yra įnašas Birbynės* jaunimo ansambliui įamžinti Kanados Lietuvių Fonde. Komitetas įnašą atstovauti įgaliojo ansamblio vadovę Dalią Viskontienę.

JAV Lietuvių Fondas, ištiesdamas Kanados Lietuvių Fondui ranką, palinkėjo galimai greičiau surinkti užsimotą sumą. Už šį detroitiečių gražų mostą KLF yra didžiai dėkingas.

M. Žaliauskas, J. Jonikas, J. Urbonas ir Vyt. Montvilas gyvena Toronte, visuomet jautrūs ir dosnūs lietuviškiems reikalams.

Nemažiau lietuvišką veiklą remia vilniečiai E. ir S. Jokubiliai. Nors jau yra senyvo amžiaus ir neturi didelių išteklių, bet atėjo į KLF, nuoširdžiai norėdami padėti Lietuvai ir mūsų jaunimui. Gyvena Delhyje, gauna pensiją ir dalyvauja šaulių organizacijoje.

Menininkų ištekliai yra riboti, ačiau iškilioji solistė E. Kardelienė įsijungimą į KLF, matyt, laikė būtina ir daug svarbesniu už savo asmeniškus reikalus.

Dr. A. Dailidė, Kanadoje baigęs mokslus ir gyvenąs Oakvillėje, yra visuomenininkas ir skautų veikėjas.

Povilo Savicko atminimui įnašą sudėjo jo draugai hamiltoniečiai. J. Paukštys iš St. Catharinės davė įnašą savo motinai pagerbti ir prisiminti.

O. ir J. Leveriai tai pavyzdingi ūkininkai, kurie, gyvendami nuo Otavos 70 mylių, sąžiningai lanko visus lietuvių renginius. Ačiū. P. Baštys

PREL. J. BALKŪNO SUKAKTIS

Prel. Jonas Balkūnas, žymus JAV lietuvių veikėjas gegužės 29 d. paminėjo kunigystės 45-sias metines. Prel. J. Balkūnas yra ilgametis Tautos fondo pirmininkas, tas atsakingas bei svarbias pareigas einąs nuo 1955 m.

Prel. Balkūnas, gimęs 1902 m. spalio 21 d. JAV. Lietuvoje buvęs vos apie 10 metų, 1922 m. grįžęs į JAV, visa energija įsijungė į lietuvišką darbą.

Jis 1940 m. iškėlė mintį organizacijos gelbėti Lietuvai, netrukus virtusios Alta. Prel. Balkūnas 1926 m. įšventintas į kunigus pradėjo eiti vikaro, vėliau klebono pareigas keliose New Yorko parapijose, lygiagrečiai buvo ir stambus visuomenininkas, politikas, šalpos darbų skatintojas, rėmėjas.

Jo veikla buvo naši Balfe, nuo 1951 m. ir Liet. Bendruomenės pirmosios veiklos tarpsnyj, nuo 1955 m. Tautos fonde, be to, eilėje kitų organizacijų.

st.catharines

DAINA SKAMBĖS JONINĖSE

Pavasaris ir saulė vilioja kiekvieną iš miesto triukšmo į gamtą, kur šiluma ir tyras oras atgaivina žmogaus kūną ir dvasią po sunkių savaitės darbų. Kai į gamtos grožybes įpinamos dainos ir muzika, turime pramogą, kuri linksmai nuteikia jauną ir seną. Tokią puikią progą turės kiekvienas, atsilankęs į Joninės St. Catharinėje liepos 3 d.

Šiame jaukiame St. Catharinės priemiestyje Joninės kasmet yra ruošiamos. Čia erdvi salė, pritaikyta šokiams ir koncertams, kokios gali pavydėti ne vieno didmiesčio pramogų lankytojai. Tai Merritton Community Centre Hall, Park Ave. Telf. 685-9904.

Birželio 2 d. Toronte įvyko tautybių pristatymas spaudos ir valdžios atstovams. A. Stirbio nuotraukoje prie lietuvių stalo iš kairės stovi: paviljono vadovas ir KLB Toronto ap. v-bos narys R. Stirbys, B. Dilkūtė, R. Kaminskaitė ir v-bos narys S. Masionis.

Programą išpildys trijų vietovių menininkai: Montrealio solistė Gina Čapkauskienė, Detroito meninis ansamblis Šilainė ir Niagaros pusiasalio tautinių šokių grupė.

Ši graži šventė yra ruošiama tikslu išlaikyti iš Lietuvos atsivežtą Joninių tradiciją. Nors ir nedegs laužai ir nežvengs lankose žirgai, bet lietuviška daina skambės ir čia iš jaunų krūtinių.

Nepraleiskime nei vienas, jaunimas ir senimas, šios gražios progos, dalyvaukime visi šioje gražioje pavasario šventėje, o ji kiekvienam paliks atminimo vertų įspūdžių. Sk. rėm. kom.

hamilton

MŪSŲ LIGONIAI

Zigmas Pulianauskas, bendruomenės korespondentas, sunegalavo ir yra nuvežtas į Šv. Juozapo ligoninę tyrimams. Toj pačioj ligoninėje gydosi ir J. Staigvila.

R. Vass, lietuvių mergaičių batano grupės Lithuettes vadovė, bežaisdama sviediniu, nusilaužė dešinę ranką, buvo ligoninėj, o dabar gydosi namuose.

GYVATARAS REPREZENTUOJA

Miesto 125 metų sukakties rengiamose iškilmėse Gyvataras vėl atstovavo Hamiltono lietuvius Mohawk kolegijos tautybių pasirodyme ir Gage parke sekmadienio koncerte.

Mūsų tautinių šokių grupė su mergaičių choru Aidu taip pat pasirodė Ontario Place atidaryme. Jie yra pasižadėję dalyvauti ir Toronto tautybių karavane.

Jaunimas ir jų vadovė G. Breichmanienė yra verti pagyrimo ir mūsų pasididžiavimo už nenuilstamą veiklą.

JAUNIMO CENTRAS

Jaunimo C. salėje šią vasarą yra užplanuota daryti dideli remonto ir gražinimo darbai.

BAIGĖ ANTRĄ FAKULTETĄ

Edmundas Stanius šį pavasarį Toronto universitete gavo diplomą iš farmacijos. Anksčiau Mc Master universitete jis yra baigęs biologiją. Pradėjo dirbti Šv. Juozapo ligoninėj. K. M.

ottawa

P. BALTUONIO PARODA

Tulpių festivalio metu apylinkės valdyba suruošė Otavoje Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų parodą. Tai buvo gegužės 21-25 d.

Šioji kultūrinė apraiška buvo mūsų nedidukės lietuviškosios B-nės įnašas, palyginti, margam sostinės kultūriniam gyvenimui praturtinti.

Paroda vyko miesto rotušės puikiose patalpose. Pati "City Hall" yra viena iš turistų lankomųjų vietų. Pageidaujant, parodą teko pratęsti dar vienai dienai. Parodą atidarė B-nės pirm. A. Paškevičius, dalyvaujant didokam būriui mūsų tautiečių, būreliui brolių latvių, estų atstovui ir pripuolamiems lankytojams.

Baltuonio kūriniai žiūrovams nematyti, įdomūs savo kūryba, originalumu ir technika. Ponai Baltuoniai parodos metu turėjo daug darbo atsakant į paklausimus, pasiteiravimus, bet taip pat jautė ir didelį pasitenkinimą, kada dažnas reiškė nuoširdžius pagyrimo, nuostabos ir susižavėjimo pareiškimus. Keletas jo kūrinių liko Otavoje, o taip pat bus patekę ir toliau į pietus nuo Kanados. A. V.

MOKYKLOS DARBAI

Šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimo aktas įvyko Teachers College patalpose, kur yra pati mokykla.

Viso turėjome šiais metais 16 mokinių, 4-13 m. amžiaus. Visi gavo eitojo skyriaus baigimo pažymėjimus.

Į pabaigtuves atsilankė apylinkės v-ba ir daugumoje mokinių tėvų. Iškilmes pravedė mokyklos vedėja Alė Paškevičienė. Buvo kukli programėlė, leidžiant parodyti savarankiškumą mūsų mažiesiems. Atskiroje klasėje vyko mažųjų darbų parodėlė, kurioje buvo stengtasi parodyti, kaip visai pradedąs mokytis rašto per jo mėgiamą piešti

(keliama į 12 psl.)

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
6½% už 1 m. term. dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	indėlius	6½%
penktadieniais	9.30 — 8 v. vak.	ir virš $10.0000 -- 3 metams	7%
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	Duodame:	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.		asmenines paskolas iš	10%
		nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.500.000.

GRAŽIOJE CAPE COD LIETUVIŠKOJE

VASARVIETĖJE,

2 - 3 min. nueiti ligi šilto vandens, privataus paplūdymio, išnuomuojami švarūs kambariai su maistu arba be maisto. Užsisakykite kambarius.

Adresas: E. GRUŠAS
85 Standish Way N.,
Yarmouth, Mass. 02673
U.S.A.
TEL. 775-7841

ottawa

(atkelta iš 11 psl.)

dalyką, lengvai išmoksta, pradėdamas nuo raidės, iki žodžio, sakinio ir pagaliau visos minties aprašyti, kas nupiešta.

Tėvų komitetas ta proga įteikė mokytojoms Alei Paškevičienei ir Paulei Ancevičienei dovanėles, o v-bos pirm. mokiniams — baigimo pažymėjimus.

Švietimo komisijai paskatinus mokinių tarpe pravesti rinkliavą paremti Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje, tatai buvo atlikta ir surinkta 10 dol. Ta proga mokytojos papasakojo vaikučiams plačiau apie tokios gimnazijos svarbą, reikšmę ir jos reikalingumą. Pinigai perduoti B-nės būrelio vadovui Radžiui.

Per mokyklos pabaigtuves, mokykla atsisveikino su Radzevičių šeima, kuri keliasi gyventi į Torontą. Jų išsikėlimas sumažins mokinių skaičių trimis gerais, darbščiais mokiniais. Mokyklos vardu buvo įteiktas Radzevičiams lietuviškas suveniras, kurį pasirašė visi dalyviai. A. V.

PIRMININKO
SUKAKTIS

Gegužės 16 d. dabartiniam B-nės pirm. A. Paškevičiui sukako pilnas dešimtmetis, kai jis įvairiais laiko tarpais yra išbuvęs pirmininko pareigose. Jam teko būti nuo 1949 m. antruoju, penktuoju, septintuoju, keturioliktuoju, šešioliktuoju ir dabar — dvidešimtuoju apylinkės v-bos pirmininku. A. V.

BIRŽELIO
MINĖJIMAS

Tragiškųjų birželinių įvykių sukakties išvakarėse Otavos lietuviai renkasi pamaldoms birželio 12 d., 7 val. 30 min. vakaro, į Holy Rosary parapijos bažnyčią, 1153 Wellington Str., kur mūsų B-nės dvasinis vadovas kun. dr. V. Skilandžiūnas eina parapijos klebono pareigas.

Pamaldos bus mišrios, kartu ir ne lietuviams. Ta proga bus ir pritaikytas pamokslas. Anksty-vesnėj savo klebonavimo vietoje, South March parapijoj, kun. Viktoras buvo gerai supažindinęs savo parapijiečius su lietuviškom problemom ir tuo atlikes didelį lietuviškojo ambasadoriaus darbą. A. V.

sault·st·marie

GEGUŽINĖ

Medžiotojų-meškeriotojų klubas Briedis birželio 27 d., 2 val. p. p. prie Echo ežero rengia viešą gegužinę, kurios metu bus pravestos meškeriojimo varžybos bei įvairūs žaidimai jaunimui ir suaugusiems. Už pagautą didžiausią žuvį bus skiriama vienkartinė premija – taurė. Premijinio meškeriojimo laikas: nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vakaro. Prieš ar po nustatyto laiko pagauta žuvis nebus premijuojama. Varžybų dalyviai, prieš išvažiuojant meškerioti, privalo užsiregistruoti pas meškeriotojų vadovę R. Galinienę.

Veiks bufetas su gaivinančiais gėrimais bei šiltais ir šaltais užkandžiais. Kaimyninių kolonijų ir visi apylinkės tautiečiai kviečiami dalyvauti.

montreal

ŠIMTAS
EKSKURSANTŲ

Lito ekskursijon į Otavą jau įsiregistravo netoli 100 jaunųjų Lito narių.

Ekskursijos vadovu Otavoje maloniai sutiko būti J. Danys. p. r.

LITO
ATOSTOGOS

Litas bus uždarytas vasarą sekmadieniais Aušros Vartų skyriuje nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. p. r.

SAMBŪRIO
JONINĖS

Montrealio lietuvių Akademinio sambūrio tradicinės Joninės šįmet ruošiamos šeštadienį, birželio 26 d., Dainavoje, Romos ir Rimo Lapinų vasarnamyje.

Bus ieškomas paparčio žiedas, o laimingieji gal atras ir gyvybės eleksyro, bus tradicinis laužas, muzika, šokiai ir kitos pramogos. Pradžia 7 val. vak. Kolegės atsiveš užkandžių, o norintieji Dainavoje nakvoti — ir atsiveža miegmaišius.

DOVANOS
NAUJAGIMIAMS

Lito valdyba nutarė ateityje visiems Lito narių naujagimiams atidaryti sąskaitas Lite ir jų tėvams su sveikinimu pasiųsti Lito knygutę ir penkių dolerių šėrą.

Tuo būdu krikšto tėvams, seneliams ir patiems tėvams beliks tik tęsti Lito pradėtus įnašus į jų sąskaitas.

LITO
PARAMA

Litas paskyrė du šimtus dolerių KLB Montrealio apylinkės valdybai lietuvių skyrių įrengti Man and His World parodoje. Lito pavyzdžiu turėtų pasekti ir kitos labiau pasiturinčios Montrealio lietuvių organizacijos, kadangi paramai gauti laiškas buvo išsiuntinėtas joms visoms. Reikalinga sutelkti apie 500 dol.

Taip pat Litas paskyrė penkiasdešimt dolerių Montrealio Lietuvių studentų sąjungai, tikslu paremti jos organizuojamą priėmimą studentų ekskursijai iš JAV. p. r.

SUMAŽINO
PALŪKANAS

Lig šiol pagal Lito paskolų išdavimo nuostatus, komercinių paskolų procentas buvo taikomas ir toms rezidencinėms nuosavybėms, kuriose savininkas negyvena, kaip, pvz., nuomojamiems dupleksams, tripleksams, 5-kių butų ir mažesniems apartamentams ir pan. Dabar tokioms nuosavybėms bus taikomos rezidencinių paskolų palūkanos.

Tą pakeitimą nutarta pritaikyti ir ankščiau išduotoms tokioms paskoloms. Jų savininkai apie tai bus painformuoti raštu.

Šis Lito valdybos nutarimas dar kartą parodo, koks didelis skirtumas tarp kooperatyvų ir privačių skolintojų. Ar kas girdėjo, kad kuris bankas ar trusto kompanija sumažintų palūkanas paskolai, nesulaukus jos termino? Tokie dalykai galimi tik kooperatyvuose,

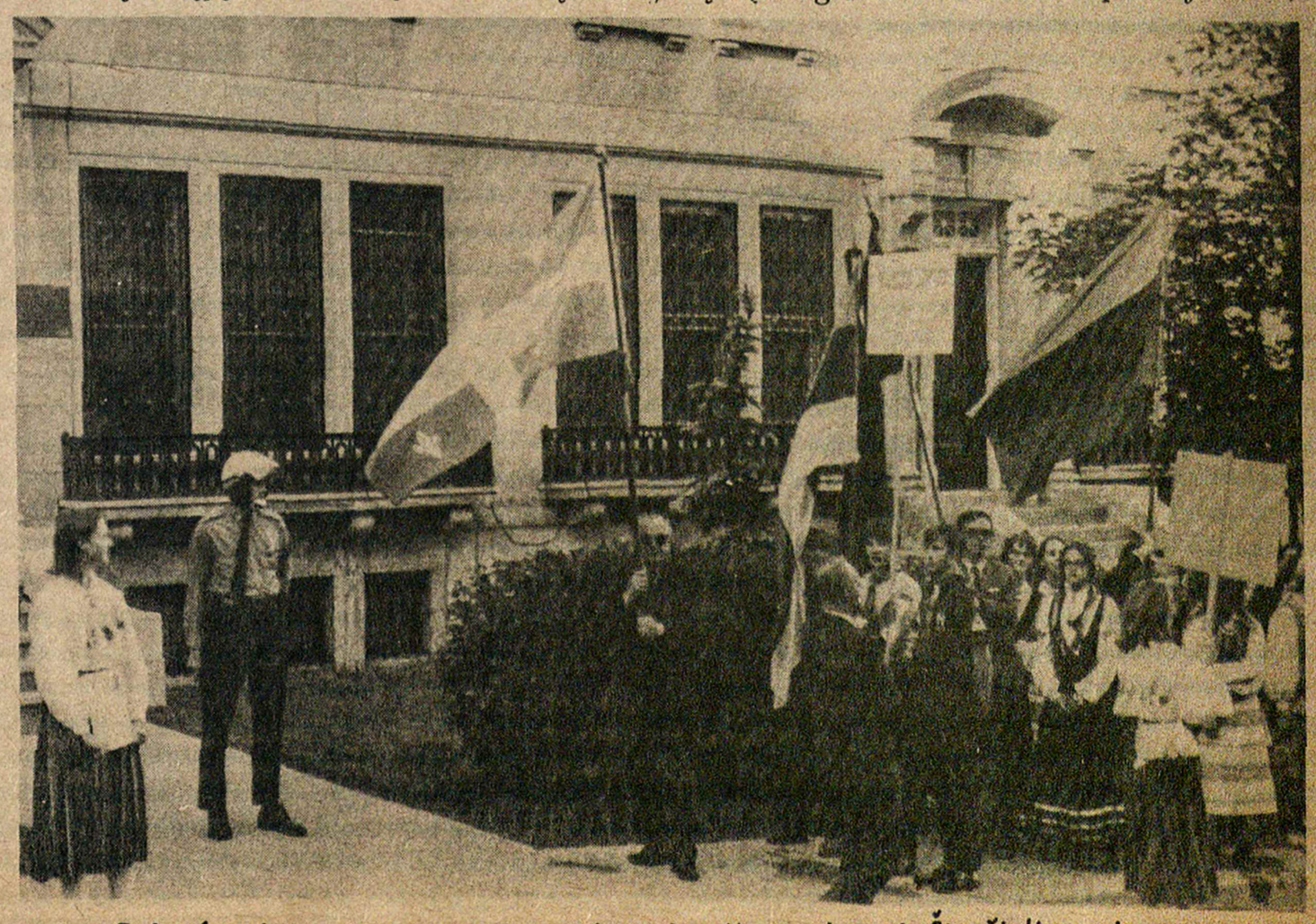

Baltiečiai demonstruoja prie sovietų konsulato Montrealyje. J. Šiaučiulio nuotr.

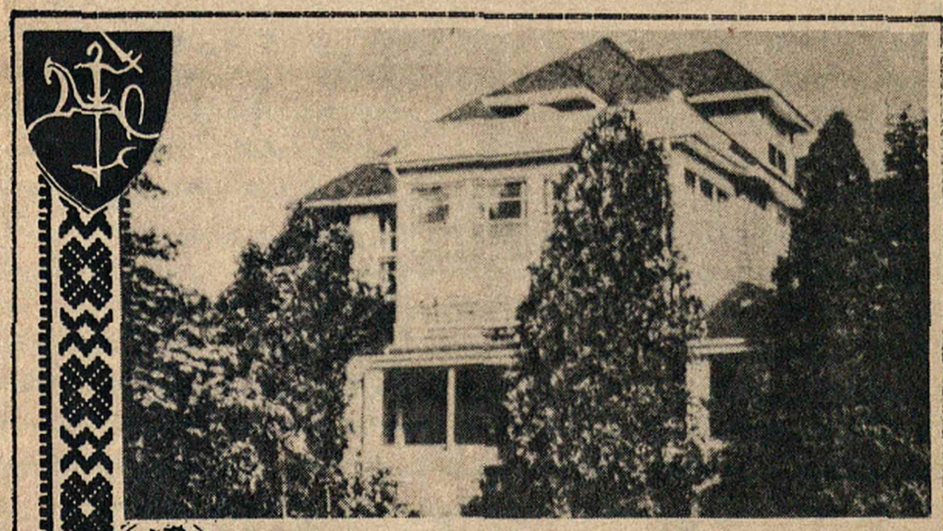

VASAROTOJŲ DEMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiajame CAPE COD kurorte lietuviškoje Jansonų vasarvietės viloje AUDRONĖ. Atidaroma vasarojimui nuo birželio 26 d. ir jau dabar priimami užsakymai. Kreiptis: į E. Jansoną, 15 Rasedale St., Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999 USA, o nuo birželio 22 d. tiesiai į vilą Audronė – Mrs. Marija Jansonas, Osterville Cape Cod, Mass 02655, USA.

Visi maloniai kviečiami ir laukiami.

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

JIB

J.I.B. vaistai, patentuoti Šveicarijoje Nr. 458628, registruoti JAV ir Europoje, ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS. 100 procentų garantuotai, J.I.B. vartodamas 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei plikas, nei žilas.

Užsakymus su $6.00 money orderiu siųsti:
JIB Laboratorija, 2498 Daugall Ave, Windsor, Ont.
arba
1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. USA.

Marijos ir Petro Girdžių 25 m. sukakties iškilmėse: J. Girdžius, M. Girdžiūtė-Smith, N. Girdžiūtė, Petras Girdžius, Marija Girdžiuvienė, A. Girdžius su žmona, Smith ir P. Bendžaitienė.

kurių pagrindinis uždavinys yra savitarpinė pagalba, o ne pelnas ir kapitalo didinimas. Pr. R.

SUKAKTIS

Leo ir Kristina Šimonėliai atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sukaktinės vedybų mišios buvo laikomos Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Sūnų Roberto, Eriko, Kennetho su žmona, giminių ir pažįstamų palydėti, sukaktininkai antrajam medaus mėnesiui išvyko į Barbadų salas.

VEDYBŲ
SUKAKTIS

Praeitą šeštadienį bičiulių ir draugų būryje Hilda ir Zigmas Lapinai atšventė vedybų 20 m. sukaktį.

LIETUVIAI
PARODOJE

Folk Arts taryba ir šįmet Montrealio pasaulinėj Terre des Hommes parodoj įrengė savo "Etninės mozaikos" paviljoną. Tai Expo metais buvęs Skandinavijos, o praeitaisiais metais Ispanijos paviljonas.

Paviljoną oficialiai birželio 12 d., šeštadienį, atidarė Folk Arts tarybos pirmininkas. Atidarymo dalyviai buvo vaišinami visų tautinių mažumų tipiškais skanėstais ir vynu. Lietuvių Bendruomenę atidarymo iškilmėse atstovavo KLB Montrealio ap. v-bos pirm. S. Piečaitienė, v-bos narė M. Beniušienė, Birutė Nagienė ir kiti lietuviai.

Lietuvių skyrius ekspozicijoje nėra gausus, bet patrauklus ir įdomus. Lankytojai pamato vyriškus ir moteriškus lietuvių tautinius rūbus, tautines juostas, dailenybes, gintaro išdirbinius, be to, ir padidintas "Gintaro" ansamblio jaunuolių nuotraukas bei kitką.

Lietuvių skyrių tautybių paviljone įruošė ir apipavidalino M. Beniušienė ir B. Nagienė.

KURIA
DAINĄ

Rimas B. Keturka kuria dainą specialiai Ginai Čapkauskienei. Dainai jis naudoja Henriko Nagio eilėraščių tekstus.

R. B. Keturka yra baigęs konservatoriją Montrealyje ir jau sukūręs eilę kompozicijų.

PRISIMENANT

Lygiai prieš metus, 1970 m. birželio 15 d., iš Montrealio lietuvių bendruomenės negrįžtamai išėjo Violeta Pusarauskienė-Strėlytė.

Pačiam gyvenimo žydėjime, po ilgos ir sunkios ligos ji iškeliavo į anapus palikdama iškentėtą skausmą, mylimą vyrą, sūnų Andrių, motiną, seserį, artimuosius ir pažįstamus.

Violeta gimė 1938 m. kovo 27 d. nepriklausomoje Lietuvoje, Kaune, mišKininko šeimoje. 1944 m. artėjant raudoniesiems okupantams, kartu su tėvais pasitraukė į Vokietiją, iš kurios 1949 atvyko į Montrealį, kuriame ir užmigo amžinuoju miegu. Violeta lankė Kauno vaikų darželį, vėliau Vokietijoje lankė vokiečių ir lietuvių stovykloje esančias pradžios mokyklas, kurią baigė atvykusi į Montrealį. Čia baigė gimnaziją ir vėliau studijavo Sir George Williams universitete socialinius mokslus. Kartu lankė pamėgtą muzikos mokyklą Vokietijoje ir Kanadoje, kol jos jėgas pakirto negailestingoji liga.

Violeta buvo aktyvi skautė, Vokietijoje paukštytė, vėliau Montrealio Neringos tunto vyresnioji skautė. 1957 m. Violeta susituokė su Alfredu Pusarausku. Laimingo gyvenimo pradžioj susilaukė sūnaus Andriaus, kurį augino lietuviškoje dvasioje.

Kartu su vyru Alfredu gyvai reiškėsi Montrealio lietuviškame visuomeniniame darbe. Kartu tęsė nebaigtą mokslą universitete. Gyvenimas ėjo gražiu ir laimingu keliu.

Deja, likimas suko savo keliu. Violeta pajuto organizmo, ypač rankų ir kojų apsilpimą, kreipėsi pas gydytoją. Tyrimai ligoninėje ir neurologijos institute nustatė diagnozę "multiple sklerosis", kam medicina dar jokios pagalbos neturi. Po kelių sunkesnių priepuolių Violetai teko atsigulti į ligoninę ir joje išbūti šešerius su puse metų.

Nepaprastai kantriai pernešė visas likimo ir ligos kančias, skausmo valandose guodėsi savo trumpo gyvenimo šviesiais atsiminimais, nuolatos ilgėdavosi savųjų ir su didžiausiu malonumu skaitydavo nuo jų gautuosius laiškus. Sekdavo lietuvišką gyvenimą, ilgėjosi kūdikystėje paliktų A. Panemunės šilų ir žydrios gimtosios padangės bei neužmirštamų jai maloniausių

(keliama į 14 psl.)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas 5.0%
Taupomąsias s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.25%
Term. ind. 2 metams 6.75%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekiln. turto 8.75%
Čekių kredito 9.0%
Investacines .... nuo 9.0% iki 12%
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203
• TAISOME IR DAŽOME AUTO-MAŠINAS.
• ESAME SPECIALISTAI MOTORINIŲ ROGIŲ
SAV. G. DESROCHERS

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q. — 601 St. Jean Road. Tel. 695-3883
ILLE BIZARD, P.Q. — 459 Cheerier Street. Tel. 626-5175
• Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinų remontai.
• Degalai, tepalai, padangos ir kt.
• Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir visa kt.
7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE
***
TEL. 366-7281
***
• Atliekami mechaniniai darbai
• Išorės taisymas ir dažymas
• Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Jetté & Frères
Hydro-Quebec atstovas,
Tik Cascade apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.
1.75 par mois per month 40
2.25 par mois per month 60
kuris išnuomuoja ir įrengia karšto vandens šildymą.
***
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.
Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.
140-2e AVENUE - 366-0330

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Dr. E. Andrukaitis
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal,
Tel. 255-3535

Dr. A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.E.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

ŽMONIŲ NORAI, SIENOS IR DEMONSTRACIJOS

Kun. Kęstutis Trimakas

Autoriaus pastaba: Straipsnyje reiškiami tik mano paties asmeniniai įsitikinimai, už kuriuos tik aš esu atsakingas. Lietuvių Jėzuitų vadovybė, apie šį straipsnį pirmą kartą sužinosianti iš šių spaudos puslapių, neturėjo progos čia dėstomų minčių nei patvirtinti, nei atmesti.

***

Gegužės 29 d. įvykusios demonstracijos Chicagoje ir vysk. V. Brizgio bei Chicagos klebonų viešas pareiškimas tuo reikalu spaudoj (žr. Drauge, V.28) naujai atkreipia mūsų dėmesį į bent 4 metus besitęsiantį skaudulį. Tie įvykiai išeina iš vietinio pobūdžio ribų ir atsistoja kaip visuotinis pavyzdys, prie ko priveda žmonių balsą kliudančios sienos Katalikų Bažnyčioj ir žmonių pastangos tas sienas griauti.

Tokių įvykių negalima išleisti iš akių, giliau jų nepergalvojus. Patirtis yra brangi. Tuo labiau, kadangi tokia skaudi. Jie moko išminties. Ir laikas jau pasimokyti. Valanda jau ir taip vėlyva. Demonstracijų nebūtų buvę, jei būtų buvę galima susikalbėti, kaip dera Bažnyčioj, krikščionių bendruomenėj. Deja, tikrai nuostabu, kad kai kas dar jaučia reikalą povatikaninėj Bažnyčioj imtis demonstracijų kaip priemonės pareikšti žmonių norus bažnytinei vadovybei. Įvykiai byloja apie vieną sieną, žmonių norus...., kitą sieną... ir žmonių užsispyrimą.

Chicaga yra lieuvių sostinė Amerikoj. Lietuvių daug. Visuomeninis gyvenimas judrus. Nuo seniau čia yra visa eilė lietuvių parapijų, kitokių įstaigų ir kapinės.

Ligšiolinė bažnytinė santvarka -- monarchinė: kaip popiežius Bažnyčios galva, taip vyskupas -- vyskupijos, o klebonas -- parapijos. Valdymo dvasia -- dogmatiška. Administracija -- centralizuota. To pasekoj -- visų katalikų, net ir mažumų, parapijų ir kapinių finansus ir patį likimą tvarko vyskupas, o su juo ir po juo -- klebonai. Kol į žmones ir į jų reikalus atsižvelgiama, ne taip blogai. Bet...

Prieš keletą metų Chicagos arkivyskupijos kapinių administracinė vadovybė nutarė kapinėse kai ką pakeisti -- finansiniais sumetimais. Ne dėl to, kad pinigų būtų trūkę, bet kad daugiau pinigų sutelktų (ne "biznio" reikalais; juk pinigų arkivyskupijai visada reikia). Tik viena pamiršo -- žmones. Nepasistengė sužinot, kaip į pakeitimus reaguos žmonės, kurie kapinėse yra palaidoję ar dar laidos savus. Rodos, čia žmonių nusistatymas nebuvo svarbus.

Bažnytinė santvarka, kurioj nėra palikta galimybės tikintiesiems savo pageidavimus pareikšti, ir bažnytinių (šiaip geros valios) pareigūnų be atodairus funkcijonavimas, pamirštant atsižvelgti į tinkinčiuosius -- štai pirmoji siena.

Na ir įvedami finansiniais sumetimais padiktuoti pakeitimai lietuvių kapinėse. Lietuviams nepatinka. Ne vienam, kitam, bet šimtams ir tūkstančiams. Jų brangių asmenų laidojimas paskutinėn poilsio vieton turi būti pagal jų nuotaikas. Žmonės pavieniai ima reikšti nepasitenkinimą administracijai. Nepadeda. Atsiranda žmonių, kurie nepasitenkinančius ima telkti ir organizuoti.

Nuostabu ir nenuostabu, kad organizavimo imasi ne kokia oficiali katalikų pasaulėčių organizacija. Nuostabu, nes, rodos, tokiai organizacijai derėtų rūpintis tikinčiųjų reikalais. Nenuotabu, nes kažkaip suvoki, kad "organizaciniai" katalikai ramūs, taktiški, kuriems kažkaip "nepatogu" šiaušti prieš Bažnyčią. Organizuoti imasi žmonės, kurie eina prie reikalo "be ceremonijų". Jei būtų į jų pirmuosiuose raštuose išdėstytus prašymus nedelsiant atsižvelgta, demonstracijų nebūtų buvę. Bet pirmąją sieną dar dengė antroji.

Antrosios sienos faktiškų pavyzdžių daug. Suminėsiu tik du. Štai, tuo metu įvyksta Lietuvių Kunigų Vienybės Chicagos skyriaus susirinkimas. Jame kalbama, kaip Vatikano II Suvažiavimas sudarė galimybes Bažnyčiai atsinaujinti, kaip atsinaujinama ir ten, ir ten, ir dar ten... Liko penkios minutės einamiems reikalams. Pirmas paprašau balso: "Šiuo metu

montreal

(atkelta iš 13 psl.)

skautų stovyklaviečių ir laužaviečių.

Ji negrįžtamai išėjo, palikdama savo šviesų atminimą netik savo artimųjų, bet visų, kurie ją pažinojo, tarpe.

J. Šiaučiulis

PADĖKA

Mirus mano mylimam vyrui Povilui Savickui, nuoširdžiai padeką reiškiu mieliems draugams ir visiems pažįstamiems už gausų lankymą laidotuvių namuose, už gėles ir aukas šv. Mišioms, Lietuvių Fondui ir Cancer Society už pareikštas man užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą. Visiems palydėjusiems į amžiną poilsio vietą - Lietuvių kapines. Didžią padėką reiškiu prel. dr. J. Tadarauskui už maldas laidotuvių namuose ir pamaldas bažnyčioje, kunigui P. Ažubaliui už apeigas kapinėse.

Labai dėkoju karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą mano mylimam vyrui.

Dėkoju visiems už kiekvieną paguodos žodį ir ištiestą ranką bei kuo nors prisidedant, kad būtų lengvesnes mano sunkios liūdesio valandos.

Ona Savickienė

Chicagos tikinčiųjų lietuvių didžiausias rūpestis yra Šv. Kazimiero kapinių reikalai. Mes, kaip Chicagos lietuviai kunigai, turime arkivyskupą painformuoti raštu, koks yra daugelio tikinčiųjų noras kapinių reikalu".

"Revoliucija, tai revoliucija", užkerta prel. Černiauskas. "Kapinių klausimu tik mes trys tegalim kalbėti". (Tuos tris sudarė jis pats, kaip vienintelis atstovavęs lietuvių parapijų klebonus arkivyskupijos visų kapinių vadovybėj ir dar du klebonai - patarėjai šv. Kazimiero kapinių reikalais).

Dypukų kunigų tarpe jaučiamas pritarimas mano pasiūlymui. Dutrys iš jų viešai pritaria, tačiau prel. Černiauskas ir kiti panašūs pareiškia, jog nėra reikalo apie tai nei pranešti, nei kalbėti. Susirinkimas tuoj baigiamas. Čia pat vysk. Brizgys pasikviečia mane ir kitus du-tris, užtarusius žmones, ir ima nuodugniai aiškinti, kaip tie arkivyskupijos jau padaryti pakeitimai buvo būtini ekonominiais sumetimais.

Antras pavyzdys. Man atitaisius amerikiečių katalikų spaudoj klaidinančias žinias (žr. "The Register", 1967.XII.24 ir 1968.I.7), man telefonuoja ir tuoj aplanko vienas kunigas, arkivyskupijos kapinių administracijos pareigūnas. Iš jo kalbos matau, kaip iki to laiko klaidinama kapinių administracinė vadovybė "nedidelės nacionalistų grupės sukilimu". Patvirtinu, kad tų pakeitimų nori daug tikinčiųjų lietuvių. Man prispyrus, jis pripažįsta, kaip nesumaniai arkivyskupijos administracija elgėsi, leisdama vienam klaidingai informuojančiam klebonui atstovauti visus lietuvius.

Taip antrąją sieną žmonių pageidavimams pareikšti buvo pastatę:

1) prel. Černiauskas vienintelis tiesioginiai "atstovavęs" lietuvius klebonus kapų administracijos centrinėj vadovybėj, bei du patarėjai - klebonai, 2) galią turėjusieji anam Chicagos kunigų susirinkime atmesti pasiūlymą užtarti tikinčiuosius ir 3) teikėjai klaidinančių informacijų apie "mažą nacionalistų lietuvių grupelę".

Ir stebėtina, kad tie, kuriems pagal jų bažnytines pareigas turėjo labiausiai rūpėti tikinčiųjų tautiečių pageidavimai, daugiausia bandė numalšinti "revoliucijas" ir užstoti amerikiečių arkivyskupijos ekonominius sumetimus.

Kapinių vadovybė delsė, gal taktikos sumetimais, o gal palaikoma klaidinančių informacijų. O žmonės nebuvo linkę delsti. Todėl ir suruošė demonstracijas.

Sunku pasakyti, kas galutinai paveikė kapinių administraciją patenkinti žmonių norus: ar įsitikinimas, kad daug žmonių nori, ar pačios demonstracijos. Greičiausia -- demonstracijos. Vienaip ar kitaip, tai buvo atsiekta užsispyrusių žmonių pastangomis pralaužti sienas, pastatytas prieš žmonių pageidavimus.

Kas liečia aną viešą Vyskupo ir klebonų pareiškimą, tai nei to pareiškimo, nei demonstracijų nebūtų reikėję, jei prieš kokius 3 metus su tais pačiais parašais, kuriais dabinasi dabartinis pranešimas, arkivyskupui būtų buvęs pasiųstas raštas apie faktą kad daug lietuvių katalikų nepatenkinti ir pageidauja pakeitimų šv. Kazimiero kapinėse. Kada nebūtų buvusios antrosios sienos, nebūtų likę nei pirmosios.

Dabartiniame rašte gi tvirtinama, kad pasirašiusieji palaiko "Kardinolą ir kapinių vadovybę jų pastangose išlaikyti ir apsaugoti lietuvių ir katalikų tradicijos". O iš kur tos pastangos atsirado, jei ne išjudintos tų "neigaliotų" ir "neatstovaujančių" žmonių pastangomis? Faktai rodo, kad jie vis dėlto atstovavo daugelio tikinčiųjų lietuvių katalikų balsą.

Vis dėlto dar vienas dalykas kelia rūpesčio.

Atkištos sienos iššaukia kartėlį tiems, prieš ką sienos pastatytos. Iš to kartumo gali iškilti kita siena. Jei trečiosios sienos dar nesusidarė, tai tikrai vis dėlto ženklai rodo, kad yra didelis pavojus. Vienas tokių ženklų -- tai naudojimas netiesos, būk tai, dalis šv. Kazimiero kapinių buvo "pavogta" mokyklai pastatyti. Tokia taktika mažina pasitikėjimą.

Užsispyrę pramušti sienas gali nebesustoti, net jei jau plyšys padarytas. Arkivyskupijos kapinių administracija daug kur nusileido ir pasauliečių lietuvių įsileido. Ar nevertėtų daugiau bandyti išnaudoti tas galimybes?

***

Vienas svarbiausių Vatikano II susirinkimo nutarimų lietė nuoširdaus pokalbio įvedimą visuose Bažnyčios sluoksniuose. Kai kur, kai kuriose srityse toks pokalbis yra prasidėjęs. Ar po šio skaudaus pasimokymo nebūtų galima pradėti kažką panašaus ir Chicagoj šv. Kazimiero kapinių reikalu? (Dirva)

Vak. Europa

NEGAUSŪS STUDENTAI

Europos Lietuvio žiniomis, Didž. Britanijoje studijuoja: Andrius Juras Londono universitete, Petras Gugas Birminghamo universitete, Jonas Petkevičius Leeds universitete ir Petras Petkevičius Thames politechnikume.

Lietuvių studentų Didž. Britanijoje aplamai yra, palyginti, nedaug.

MIRUSIEJI VOKIETIJOJE

Memmingene mirė Antanas Dasys, gim. 1922 m. Švenčionių apskrityje.

St. Augustine mirė Andrius Gintautas. Velionis gimė 1896 m. Tauragės ap., buvo Lietuvos kariuomenės majoras ir dipl. teisininkas. Kurį laiką buvo Vasario 16 gimnazijos mokytoju.

Schwetzingene eismo nelaimėj žuvo Kęstutis Mackevičius, gim. 1913 m. Panevėžyj. Nuo 1933 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, Vokietijoje tarnavo pagelbiniuose JAV daliniuose.

JAUNIMO KOMITETAS

Didž. Britanijoje sudarytas Jaunimo komitetas, kurio uždavinys yra vykdyti ir tvarkyti Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalus.

Prie Didž. Britanijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veikiančio Jaunimo komiteto pirmininku yra Kastytis Baublys, nariais -- Gajutė Valterytė - O'Brien, Kunigunda Kaminskaitė-Gough, Petras Viržintas, Antanas Parulis ir Viktoras Lagunevičius.

Kastytis Baublys yra filosofijos dėstytojas Lancasterio universitete ir šiuo metu eina D. Britanijos LB Krašto valdybos vicepirmininko pareigas.

Jaunimo komitetas pageidauja ryšių su kitų kraštų panašiais komitetais. Prašoma rašyti: K. Baublys, 30 Bellevue Drive, Lancaster, Gt. Britain.

STUDIJŲ SAVAITĖ

Vokietijos lietuvių studijų savaitė šįmet įvyks liepos 18-25 d. Stuttgart-Hohenheim, Paracelsusstr. 91.

Pagrindinė paskaitų tema bus 30 m. lietuvių sukilimo sukaktis ir Lietuvos rusinimas bei sovietinimas. Be to, numatoma meninė programa, iš Toronto viešės Gintaro ansamblis. Savaitės moderatoriumi bus dr. J. K. Čeginskas.

TORONTIEČIAI DIDŽ. BRITANIJOJE

Toronto tautinių šokių grupė Gintaras ir skautų muzikinis vienetas su kanklėmis ir skudučiais liepos 10 d. koncertuos Londone, Didž. Britanijoje.

Europos Lietuvio pranešimu, po koncerto bus bendras pasilinksminimas, o iš viso londoniškiai laukia atvykstant 180 Kanados lietuvių.

VAŠTOKAI LONDONE

Prof. R. Vaštokas su žmona šiuo metu lankosi Europoje.

Birželio 7 d. Vaštokai dalyvavo pamaldose vieninteliėje Vakarų Europos lietuvių bažnyčioje Londone, Didž. Britanijoje, susitiko su gausiu Londono lietuvių būriu.

Iš Britanijos keliauninkai dar lankysis Europoje, susipažins su mokslo įstaigomis ir muziejais.

AR JAU PRATESĖT NEPRIKLAUSOMOSIOS PRENUMERATĄ?

ŽEMELAPIS NEMOKAMAI

Taip, nemokamai. Tai sieninis Lietuvos žemėlapis, spausdintas keturiomis spalvomis, 24" x 20" formato.

Žemėlapyje sužymėti Lietuvos ežerai ir upės, miškai, miestai, miesteliai ir mažesnės gyvenvietės. Kiekviename lietuvio bute toks žemėlapis yra reikalingas ir būtinas, ypač ten, kur auga jauni lietuviukai -- juk jiems ne tik reikalinga, bet ir smalsu smulkiau susipažinti su savo tėvų krašto geografija.

"Nepriklausoma Lietuva" šitą spalvotą Lietuvos žemėlapį nemokamai išsiųs visiems naujiems laikraščio prenumeratoriams arba tiems, kurie suras naują NL prenumeratorių ir atsiųs prenumeratos mokestį.

Vadinasi, nemokamai gauti Lietuvos žemėlapį iš tiesų nėra sunku. Pakanka tik pakalbinti savo kaimyną laikraštį užsiprenumeruoti, atsiųsti prenumeratos mokestį, o mes bematant Jums išsiųsime žemėlapį.

Pasinaudokitė čia spausdinama anketa:

NL administracijai,
Nepriklausoma Lietuva
7722 George Street,
La Salle 690, Que.,
Canada.

Prašau man siuntineti Nepriklausomą Lietuvą šiuo adresu:

_____

_____

_____

Keturių spalvų Lietuvos žemėlapį prašau išsiųsti šiuo adresu:

_____

_____

_____

Pridedu $..... kaip 12 mėnesių prenumeratos mokestį.

Metinė NL prenumerata: Kanadoje $7.50, kitur $8.00.
Remėjo prenumerata $ 12.00.

KRONIKA

LAIKRAŠTIS NEIŠEIS

Kaip paprastai, vasaros atostogų metu Nepriklausoma Lietuva neišeis. Šį-met neišeis NL liepos 21 d. ir liepos 28 d. numeriai.

Po vasaros atostogų pirmas NL numeris išeis rugpiūčio 4 d.

DIPLOMUOTIEJI LIETUVIAI

Jau įpratome, kad maždaug šiuo metų laiku visas didelis būrys jaunų lietuvių baigia mokslus ir gauna akademinius laipsnius. Tai iš tikrųjų viena iš mieliausių apraiškų lietuviškojoje išeivijoje. Išsimokslinę lietuviai užsitikrina ne tik savo šviesesnę ateitį, bet tuo pačiu laiduoja, kad ir pati lietuvybės ateitis svetur bus šviesesnė, kad nestokosime intelektualinių kadrų, iš kurių turės ateiti ateities vadai, judintojai ir kūrėjai.

Mūsų laikraštis jau daug metų skatino ir tebeskatina lietuvius jaunuolius mokslintis, šviestis ir siekti vis didesnių laimėjimų akademiniame pasaulyje. Todėl NL visuomet su malonumu spausdino mokslus baigusių lietuvių nuotraukas ir trumpus aprašymus.

Mielai tai darysime ir ateityje. Teprašome talkos. Praneškite redakcijai, kas, kur, kada baigė mokslus ir atsiųskit mums tokių diplomantų nuotraukas. Tebūna dabar baigusiųjų pagerbimas paskatinimu ir jaunesniems ištvermingai siekti užsibrėžtojo tikslo.

MIRĖ M. GUDELIENĖ

Birželio 8 d. Chicagoje mirė Naujienų redaktoriaus M. Gudelio žmona Marija, gimusi Ispanijoje.

MEKAS LIETUVOJE?

Vytautas Kazakevičius, "Literatūroj ir mene" rašydamas apie Jono Meko publicistiką, be kitą ko, pabrėžia, kad J. Meko kūrybos "susitikimas su Lietuvos skaitytoju vis artėja".

Galima prileisti, kad Vilniuje netrukus bus išleista Jono Meko knyga.

NAUJA GIMBUTIENĖS KNYGA

Thames and Hudson leidykla Didž. Britanijoje išleido prof. Marijos Alseikaitės - Gimbutienės veikalą "The Slavs". Šiambi proistorikės knyga iliustruota 75 paveikslais, 48 piešiniais ir 15 žemėlapių.

1963 m. buvo išleista prof. M. Gimbutienės veikalas "The Balts".

DAUNORAS MASKVOJE

V. Daunoras gegužės 9 d. turėjo vokalinį koncertą Maskvoje. Šalia rusų kompozitorių, jis išpildė Verdi bei kitų operų arijas. Solistui akomponavo Gytis Trinkūnas. Koncertą transliavo Maskvos radijas.

o Lietuvos Žemės ūkio akademijoj šiuo metu mokosi 8835 studentai.

V. IGNO PARODA

Vilniaus dailės parodų rūmuose gegužės 19 d. buvo atidaryta JAV lietuvių dail. Vytauto Igno kūrinių paroda.

Parodą atidarė dailės muziejaus direktorius P. Gudynas. Atidarymo metu kalbėjo dail. A. Gudaitis ir Vyt. Kazakevičius.

• Adelaidės ateitininkų sendraugių gegužinėje dalyvavo dvi tolimos viešnios – A. Radzevičiūtė ir D. Klimavičiūtė iš Kanados.

• Adelaidės dienraščio "The Advertiser" margučių konkursą laimėjo V. Venslovavičienė.

• Viena iš populiariausių Adelaidės foto modelių yra lietuvaitė Dovilė Tugaudytė.

NIEKAS NEAPSIVILIA STEPHEN KISBERIO DOVANŲ, DAILENYBIŲ IR SENIENŲ PARDUOTUVĖJE

Nuostabus pasirinkimas: tikri rusiški samovarai, porcelanas, dekoratyvios lėkštės, medžio drožiniai, įvairūs indai, rankdarbiai, lininės staltiesės, be to – gintaras ir jo išdirbiniai...

Kisber & Co. Ltd. & Cie. Ltée.
AUCTIONEERS - ENCANTEURS
56 NOTRE DAME W.
MONTREAL
TEL. 849-1366

PAS KISBERĮ NIEKAS NEAPSIVILIA!

Santaupas į „Litą"

"L I T A S" Moka:

Už einam. s-tas 5%

"Litas" nieko neima už Tamstų išrašytus čekius ir juos kas mėnesį gražina paštu. Palūkanas prirašo kas trys mėnesiai.

Už taupom. s-tas 6%

Priedu duoda gyvybės apdrauda iki $2.000 santaupų sumos. Palūkanas skaičiuoja menesiniai ir prirašo metų gale.

Už termin. indelius:

1 metų 6.¼% Palūkanas prirašo: balandžio 15 ir spalio 15 d.
2 metų 6.¾%

Pinigų išėmimas nesuvaržytas iš visų sąskaitų.

Palyginkite šias palūkanas su Tamstų dabar gaunamomis palūkanomis kitur ir padarykite reikiamas išvadas.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

SAVARANKIŠKAS AGENTAS
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti QUEBEC'O ir ONTARIO provincijose
3907 A Rosemont Blvd., Montreal 408, P.Q. Tel. 722-3545
Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS

JONINIŲ LAUŽAS

BIRŽELIO 26 d., ŠEŠTADIENĮ, 3 val. p.p.

F. Sruibio vasarvietėje.

PROGRAMOJE: vaidinimas *"PAPARČIO ŽIEDAS"*. *LAUŽAS*, *BUFETAS*, *MUZIKA IR ŠOKIAI*.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Kuopos Valdyba

nepriklausoma lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R.E. Maziliauskas, Editor. F.P. Paukstaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbiu ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėjų nuomonei. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje $7.50, visur kitur $8.00. Atskiras numeris 25¢. Rėmėjo prenumerata $12.00. Adreso pakeitimas 25¢.

Redakcijos ir administracijos adresas:
7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q
Tel. (514) 366 6220